

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Účetní uzávěrka vybraného podniku
Tereza Šandová

Bakalářská práce
2018

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza Šandová**
Osobní číslo: **E15594**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Název tématu: **Účetní uzávěrka vybraného podniku**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Záměrem práce je rozbor účetní uzávěrky vybraného podniku a analýza průběhu těchto operací ve vybraném podniku.

Osnova:

- Vymezení základních pojmů účetní uzávěrky a závěrky.
- Popis postupu sestavování účetní uzávěrky.
- Představení vybraného podniku.
- Průběh účetní uzávěrky ve vybraném podniku.
- Návrhy a doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 30 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

SEDLÁČEK, Jaroslav. Účetnictví pro manažery. Praha: Grada, 2005. ISBN 8024711958.

JANHUBA, Miloslav, Marie MÍKOVÁ, Jaroslava ROUBÍČKOVÁ a Vladimír ZELEŇKA. Finanční účetnictví: obecné otázky. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 9788074006142.

DUŠEK, Jiří. Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle. Praha: Grada, 2005. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 9788024740607.

SLÁDKOVÁ, Eva. Finanční účetnictví a výkaznictví. Praha: ASPI, 2009.

Vzdělávání účetních v ČR (Institut svazu účetních). ISBN 9788073574345.

Účetní závěrka ...: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni .. Praha: ASPI, 2005- . Meritum (ASPI). ISBN 8073571137.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Irena Honková, Ph.D.

Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce:

1. září 2017

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. dubna 2018

doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Účetní uzávěrka vybraného podniku zpracovala samostatně. Všechny literární prameny a informace, které jsem na tuto práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 11.4.2018

Tereza Šandová

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí práce paní Ing. Ireně Honkové, Ph.D., za její odbornou pomoc a za cenné rady, díky kterým bylo psaní bakalářské práce snazší.

Dále bych ráda poděkovala společnosti Svět oken s.r.o. za možnost psát o jejich společnosti bakalářskou práci a za možnost využít potřebné dokumenty o společnosti.

ANOTACE

Tato bakalářská práce popisuje uzávěrkové operace ve vybraném podniku. První dvě kapitoly popisují účetní uzávěrku z teoretického hlediska. Druhé dvě kapitoly představují vybraný podnik a popisují jeho účetní uzávěrku. Pátá kapitola shrnuje bakalářskou práci a obsahuje návrhy a doporučení.

KLÍČOVÁ SLOVA

Účetní uzávěrka, účetní jednotka, účet, inventarizace

TITLE

Final accounting operations in the selected accounting entity

ANNOTATION

This bachelor's thesis describes final accounting operations in the selected accounting entity. The first two chapters describe final accounting operations from theoretical point of view. The second two chapters introduce the selected accounting entity and describe final accounting operations in the selected accounting entity. The fifth chapter summarizes this bachelor's thesis and includes suggestions and recommendations.

KEYWORDS

Closing the books, accounting unit, account, inventory check

OBSAH

Úvod.....	12
1 Vymezení základních pojmů účetní uzávěrky a závěrky	14
1.1 Definice základních pojmů účetnictví.....	14
1.2 Účetní uzávěrka a závěrka	15
1.3 Shrnutí kapitoly	15
2 Popis sestavování účetní uzávěrky	16
2.1 Inventarizace majetku a závazků	16
2.1.1 Majetek.....	16
2.1.2 Závazky	24
2.2 Doučtování účetních operací na konci roku.....	25
2.2.1 Dlouhodobý majetek	25
2.2.2 Zásoby	26
2.2.3 Oceňování cenných papírů	27
2.2.4 Kurzové rozdíly.....	29
2.2.5 Opravné položky	30
2.2.6 Rezervy.....	32
2.2.7 Časové rozlišení nákladů a výnosů, dohadné položky	33
2.2.8 Zjištění výsledku hospodaření před zdaněním	36
2.2.9 Výpočet daně z příjmů	37
2.2.10 Uzavření účtů	38
2.3 Shrnutí kapitoly	41
3 Představení podniku	42
3.1 Historie společnosti.....	42
3.2 Základní informace	42
3.3 Hospodaření podniku	43
3.4 Shrnutí kapitoly.....	44

4	Účetní uzávěrka vybraného podniku	45
4.1	Inventarizace majetku a závazků	45
4.1.1	Majetek	45
4.1.2	Závazky	48
4.2	Doúčtování účetních operací na konci roku	48
4.2.1	Dlouhodobý majetek	48
4.2.2	Zásoby	51
4.2.3	Oceňování cenných papírů	53
4.2.4	Kurzové rozdíly	53
4.2.5	Opravné položky	55
4.2.6	Rezervy	56
4.2.7	Časové rozlišení nákladů a výnosů, dohadné položky	57
4.2.8	Zjištění výsledku hospodaření před zdaněním	57
4.2.9	Výpočet daně z příjmů	59
4.2.10	Uzavření účtů	60
4.3	Shrnutí kapitoly	61
5	Návrhy a doporučení	62
	Závěr	64
	Použitá literatura a ostatní zdroje	65

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1	Doúčtování zůstatkové ceny u odpisovaného majetku.....	17
Obrázek 2	Vyřazení chybějícího majetku z evidence	18
Obrázek 3	Předpis náhrady za manko.....	18
Obrázek 4	Chybějící neodpisovaný dlouhodobý hmotný majetek	18
Obrázek 5	Nově nalezený dlouhodobý majetek – přebytek	19
Obrázek 6	Úbytek do výše norem přirozených úbytků zásob	21
Obrázek 7	Manko u zásob.....	21
Obrázek 8	Předpis náhrady za manko.....	22
Obrázek 9	Přebytek zásob.....	22
Obrázek 10	Účtování schodku a přebytku u finančního majetku	23
Obrázek 11	Účtování odpisů.....	26
Obrázek 12	Uzavírání účtů zásob u způsobu B	27
Obrázek 13	Účtování změny reálné hodnoty u majetkových CP	28
Obrázek 14	Účtování změny reálné hodnoty u dlužných CP	28
Obrázek 15	Změny reálné hodnoty u realizovatelných CP a ostatních CP	29
Obrázek 16	Kurzové rozdíly	30
Obrázek 17	Účtování opravných položek.....	31
Obrázek 18	Tvorba a zrušení opravných položek k pohledávkám	32
Obrázek 19	Tvorba a čerpání rezerv	33
Obrázek 20	Účtování o nákladech příštích období	34
Obrázek 21	Účtování o příjmech příštích období a dohadných položkách aktivních ..	35
Obrázek 22	Účtování o výnosech příštích období	35
Obrázek 23	Účtování o výdajích příštích období a dohadných položkách pasivních ..	36
Obrázek 24	Zjištění výsledku hospodaření za účetní období	37
Obrázek 25	Účtování splatné daně z příjmů	38
Obrázek 26	Postup uzavírání jednotlivých účtů	40
Obrázek 27	Hospodářský výsledek v porovnání s tržbami společnosti v letech 2010-2016 (v tis. Kč).....	44
Obrázek 28	OP k pohledávkám v roce 2015 a 2016.....	56
Obrázek 29	Vývoj HV a daně z příjmů v letech 2012-2016.....	60

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Přehled stavu zásob společnosti v roce 2015 a 2016	46
Tabulka 2 Finanční majetek společnosti	46
Tabulka 3 Účtování schodku v pokladně	47
Tabulka 4 Krátkodobé závazky společnosti v roce 2016.....	48
Tabulka 5 Oprávky a zůstatková cena dlouhodobého hmotného majetku společnosti.	49
Tabulka 6 Účtování drobného dlouhodobého hmotného majetku společnosti	50
Tabulka 7 Účtování drobného dlouhodobého nehmotného majetku společnosti	51
Tabulka 8 Zásoby společnosti	52
Tabulka 9 Účtování materiálu způsob B.....	52
Tabulka 10 Vybrané kurzy měn vyhlášené ČNB k 16.12.2016.....	53
Tabulka 11 Stav jednotlivých účtů.....	54
Tabulka 12 Výpočet kurzových rozdílů.....	54
Tabulka 13 Účtování kurzových rozdílů.....	55
Tabulka 14 Účtování opravných položek u zásob	55
Tabulka 15 Konečný stav dohadných účtů a účtů časového rozlišení	57
Tabulka 16 Výpočet provozního HV	58
Tabulka 17 Výpočet finančního HV	59
Tabulka 18 Konečný účet rozvahový	61

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

aj.	a jiné
BÚ	bankovní účet
CP	cenný papír
ČNB	Česká národní banka
D	Dal
DDHM	drobný dlouhodobý hmotný majetek
DDNM	drobný dlouhodobý nehmotný majetek
dl.	dlouhodobý
DPH	daň z přidané hodnoty
HV	hospodářský výsledek
KS	konečný stav
MD	Má dáti
N	náklad
např.	například
OP	opravná položka
popř.	popřípadě
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SP	sociální pojištění
tj.	to je
tzv.	takzvaně
ZP	zdravotní pojištění

ÚVOD

Účetní uzávěrka je proces, ve kterém účetní jednotka provádí přípravné práce a uzávěrkové operace, které musí být hotovy před vyhotovením účetní závěrky. Přípravnými pracemi, které musí účetní jednotka provést jsou inventarizace majetku a závazků a doúčtování operací na konci roku. S těmito uzávěrkovými pracemi souvisejí operace, ve kterých účetní jednotka provede závěrečné operace u zásob, provede odpis pohledávek, tvorbu opravných položek. Další součástí účetní uzávěrky, jsou operace zajišťující, aby do uzavíratelného účetního období byly zahrnuty náklady a výnosy, které časově i věcně do něho spadají, tvorba rezerv a zaúčtování dohadných položek. Poté je třeba přepočítat majetek a závazky evidované v cizí měně na měnu domácí pomocí kurzu stanovenému k rozvahovému dni a poté vyčíslit kurzové rozdíly. Účetní jednotka je také povinna zjistit hospodářský výsledek před zdaněním, vypočítat základ daně z příjmů a následně všechny účty uzavřít. (Oremusová, Strouhal, 2006) (Štohl, 2013)

Smyslem uzávěrkových operací je zabezpečit věcnou správnost a úplnost v účetnictví. z údajů, které jsou zaznamenány v účetní uzávěrce se sestavuje účetní závěrka, která na jejich základě podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky. (Oremusová, Strouhal, 2006)

Cílem práce je rozbor účetní uzávěrky vybraného podniku a analýza průběhu těchto operací ve vybraném podniku.

Tato bakalářská práce se bude ve své první kapitole zabývat vymezením základních pojmů účetní uzávěrky a závěrky. Představí účetnictví a přiblíží pojmy, které s účetní uzávěrkou souvisí.

Druhá kapitola bude definovat základní pojmy účetní uzávěrky a popíše postup jejího sestavení. Postup účetní uzávěrky je rozdělen na dvě části – přípravné práce a doúčtování operací na konci roku. Činnosti, které se této části týkají, budou průběžně popsány a znázorněny postupem účtování pomocí tzv. téček.

Třetí kapitola bakalářské práce představí podnik, ve kterém bude účetní uzávěrka zkoumána. Kapitola bude obsahovat základní údaje o společnosti, výrobní činnost a organizační strukturu.

Čtvrtá kapitola ukáže způsob sestavení účetní uzávěrky ve vybraném podniku. Zaměří se na postup inventarizace majetku a závazků podniku a na to, jak účetní jednotka doúčtovává účetní operace na konci roku. Všechny účetní operace, které podnik vede, budou zachyceny a rozebrány pomocí předkontací.

Poslední, pátá kapitola této práce shrne znalosti ze všech kapitol a provede návrhy a doporučení pro tvorbu účetní uzávěrky.

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ ÚČETNÍ UZÁVĚRKY A ZÁVĚRKY

Úvodní kapitola bakalářské práce se zabývá představením účetnictví a vysvětlením základních pojmů týkající se účetní uzávěrky a závěrky.

1.1 Definice základních pojmů účetnictví

Účetnictví

Účetnictví lze definovat mnoha způsoby. Jedním z nich je například, že účetnictví představuje uspořádané záznamy o stavu složek majetku a zdrojů podniku. Jeho úkolem je zachytit průběh všech operací ve firmě, které vedou ke změně struktury nebo výše majetku a zdrojů. (Oremusová, Strouhal, 2006) (Havelec, 1997)

Účetní jednotka

Pojem účetní jednotka vysvětluje Havelec (1997) následovně: „*Soustavné účetnictví podle platné právní úpravy vedou pouze účetní jednotky. Vnitřní organizační složky těchto jednotek (závody, divize apod.) vedou podle užití míry centralizace nebo decentralizace spíše účetnictví vnitropodnikové jako informační podklad pro soustavné účetnictví podnikové.*“

Účetní období

Kadlec na webovém portálu Pohoda (2016) uvádí, že účetní období je takové období, ve kterém účetní jednotka účtuje o skutečnostech, které s tímto obdobím věcně i časově souvisí. Dále uvádí, že účetním obdobím je dle Zákona o účetnictví nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců, nebo období kratší či delší než po sobě jdoucích 12 měsíců. Nejčastěji však účetní období mívá 12 po sobě jdoucích měsíců.

Právní úprava

V České republice je účetnictví upraveno několika předpisy, kterými jsou zákony, vyhlášky, předpisy a normy. Základním předpisem, kterými je účetnictví upraveno je Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Zákon o účetnictví v souladu s právem Evropské unie upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky k jeho průkaznosti. Dále upravuje rozsah a způsob uveřejnění informací u účetnictví a stanovuje podmínky předání účetních záznamů státu. (Business Center, 2017)

Účetní záznamy

Účetní záznamy jsou definovány jako souhrn dat, která zaznamenávají všechny skutečnosti týkající se vedení účetnictví (Business Center, 2017) (Dušek, 2011)

Účetní výkazy

Havelec (1997) ve své knize uvádí vysvětlení pojmu účetní výkazy následovně: „*Z údajů účetních knih se sestavují účetní výkazy, které zákon o účetnictví nazývá souhrnně*

účetní závěrkou.“ Jako příklad účetních výkazů účetní závěrky představuje rozvahu, výkaz zisků a ztrát a přílohu, která obsahuje přehled peněžních toků podniku.

1.2 Účetní uzávěrka a závěrka

Účetní uzávěrka

Účetní uzávěrku definuje Dušek (2011) jako činnost, která obsahuje deset činností. Jsou jimi:

- konečná kontrola účetnictví daného období,
- zúčtování speciálních případů k rozvahovému dni,
- zpracování daňového přiznání,
- uzavření účetnictví,
- převod účetnictví do dalšího období,
- vyhotovení závěrky, popř. výroční zprávy,
- ověření auditorem,
- schválení závěrky,
- zveřejnění závěrky včetně ověření správnosti zveřejnění
- archivace.

Účetní závěrka

Dle autorů Štohla a Kličky (2014) účetní závěrka představuje proces, ve kterém dochází k sestavení účetních výkazů. Tyto výkazy se nazývají rozvaha, výkaz zisků a ztráty a přílohy. Výkazy mohou být doplněny také o přehled o peněžních tocích či o přehled o změnách vlastního kapitálu.

1.3 Shrnutí kapitoly

První kapitola této bakalářské práce obsahuje definice základních pojmů z účetnictví a definice účetní uzávěrky a závěrky. Pojmy jsou vysvětleny tak, aby byly jasné i čtenářům neznající terminologii účetnictví, a aby tyto pojmy byly již v následující kapitole jasné. Následná kapitola se bude zabývat definicí hlavních pojmů spojených s účetní uzávěrkou a popisem postupu, který účetní jednotka využívá při jejím sestavování.

2 POPIS SESTAVOVÁNÍ ÚČETNÍ UZÁVĚRKY

V návaznosti na předchozí kapitolu tato kapitola nejprve definuje každý pojem týkající se účetní uzávěrky a následně popisuje postup sestavování účetní uzávěrky. Postup se skládá ze dvou hlavních částí, kterými jsou inventarizace majetku a závazků a doúčtování účetních operací na konci roku. Účtování jednotlivých operací je znázorněno pomocí tzv. téček.

2.1 Inventarizace majetku a závazků

Macík (1995) definuje inventarizaci jako kontrolní postup, který zajišťuje věcnou správnost účetních údajů. Dále uvádí, že předměty, které inventarizace sleduje, jsou majetek a závazky podniku. Zaměření inventarizace shrnuje do těchto bodů:

- inventura, jenž je označení pro zjištění skutečného stavu aktiv a pasiv,
- porovnání skutečného stavu majetku a zásob se stavem, který je zaznamenán v účetnictví,
- zjištění a vyjádření potenciálních rozdílů mezi stavem skutečným a účetním,
- navržení postupů k odstranění zjištěných odchylek.

Sládková a kolektiv (2009) doplňují, že se při inventarizaci, tedy zjištění skutečných stavů majetku a závazků účetní jednotky, provádí fyzická nebo dokladová inventura. Fyzická inventura je inventura hmotného, popřípadě nehmotného majetku. Tedy majetku, který je reálně hmatatelný. Dokladovou inventuru účetní jednotka provádí u takového majetku a závazků, u nichž fyzickou inventuru provést nelze. Jedná se o závazky, pohledávky a majetek, který nelze napočítat.

2.1.1 Majetek

Máče (2013) uvádí, že majetek společnosti lze rozdělit do dvou velkých skupin, a to na majetek dlouhodobý (investiční) a majetek oběžný. Dlouhodobý majetek zahrnuje hospodářské prostředky, které dlouhodobě účetní jednotka používá. Jsou jimi například pozemky, budovy, stroje aj. Oběžný majetek tvoří hospodářské prostředky, které účetní jednotka spotřebuje nebo přemění během krátké doby. Obvykle se krátkou dobou označuje jeden rok. Mezi oběžný majetek zařazuje např. výrobky, suroviny, pomocné a provozní látky nebo platební prostředky.

Dlouhodobý majetek

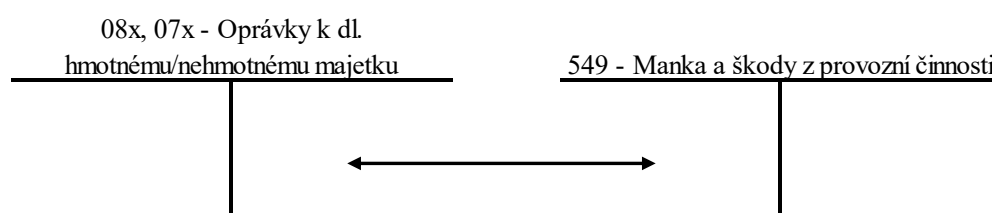
Autoři Štohl a Klička (2014) definují dlouhodobý majetek jako aktiva účetní jednotky, jenž se evidují v účtové třídě 0. Kovanicová (2003) autory doplňuje a uvádí, že dlouhodobý majetek lze rozdělit do tří skupin – dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek. Charakteristikou dlouhodobého majetku hmotného

a nehmotného je umožňovat, ulehčovat či rozšiřovat současnou podnikatelskou činnost. Tento majetek tedy podnik nevyužívá k prodeji, ale k jeho dlouhodobému využití v podniku. Naopak dlouhodobý finanční majetek nemá podnik ke své činnosti, ale využívá ho k dosažení prospěchu ve formě výnosů, kterými jsou například přijaté dividendy nebo výnosové úroky.

Inventarizace dlouhodobého majetku, jak vysvětluje Štohl (2013), znamená povinnost účetní jednotky zkontrolovat stavy dlouhodobého majetku zachycené v účetnictví se stavy zachycenými na inventárních kartách. Jako příklady uvádí autor tyto účty:

- Účet 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku. na tomto účtu musí být ke 31.12. stav nulový. V případě, že účetní jednotka má na tomto účtu stav jiný, než 0, musí doložit, proč tomu tak je. Jiný, než nulový stav na tomto účtu může nastat v případě, že má společnost např. rozestavěnou budovu.
- Účet 021 – Stavby a účet 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory. Kontrola těchto účtů se dá rozdělit do tří částí. V první části je nutné ověřit, zda pořizovací cena, která je na účtech zachycena, souhlasí s pořizovací cenou zaznamenanou na inventárních kartách. Poté musí účetní jednotka zkontrolovat, zda obrat strany MD na daných účtech souhlasí s pořizovacími cenami přírůstků majetku zachycených na kartách. Ve třetí části dochází ke kontrole obratu na straně D. Tento obrat se musí shodovat s úbytky majetku v pořizovacích cenách daného majetku.

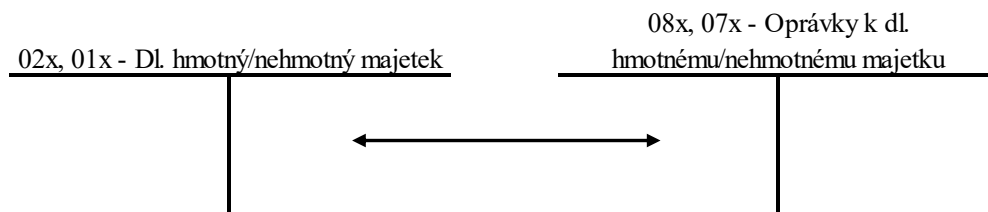
Při inventarizaci dlouhodobého majetku společnosti mohou nastat dvě situace. První z nich je, že dlouhodobý majetek společnosti chybí. V tomto případě musí účetní jednotka nejprve doúčtovat zůstatkovou cenu, viz. Obrázek 1. Poté musí dle Obrázku 2 vyřadit chybějící majetek z evidence a předepsat náhradu manka, zachyceného na Obrázku 3, odpovědné osobě. Druhou situací, která v podniku může nastat je, že je při inventarizaci nově nalezen dlouhodobý majetek, tzv. přebytek. V tomto případě účtuje účetní jednotka tak, jak je znázorněno na Obrázku 5. (Štohl, 2014)

Obrázek 1 Doúčtování zůstatkové ceny u odpisovaného majetku

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014)

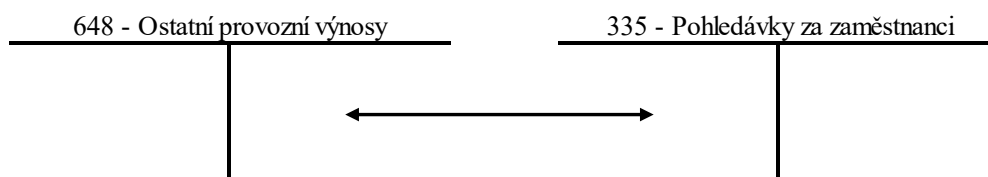
Zůstatkovou cenu zaúčtuje účetní jednotka na nákladový účet 549 – Manka a škody z provozní činnosti na stranu MD a na účet účtové skupiny 08 nebo 07 zaznamenávající oprávky k dlouhodobému hmotnému nebo nehmotnému majetku na stranu D.

Obrázek 2 Vyřazení chybějícího majetku z evidence

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014)

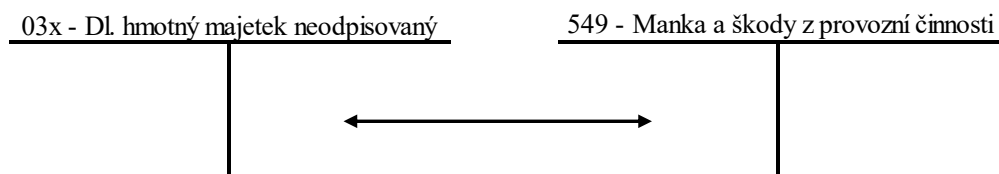
Vyřazení chybějícího majetku z evidence se účtuje do účtové skupiny 02 nebo 01 na konkrétní účet dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku na stranu D. Na stranu MD se tato účetní operace zachycuje na příslušném účtu ze skupiny 08 nebo 07 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému nebo nehmotnému majetku.

Obrázek 3 Předpis náhrady za manko

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014)

Za chybějící majetek je zodpovědný předem určený zaměstnanec. Předpis náhrady zjištěného manka účetní jednotka zachytí na účtu 335 – Pohledávky za zaměstnanci na stranu MD a na účet 648 – Ostatní provozní výnosy na stranu D.

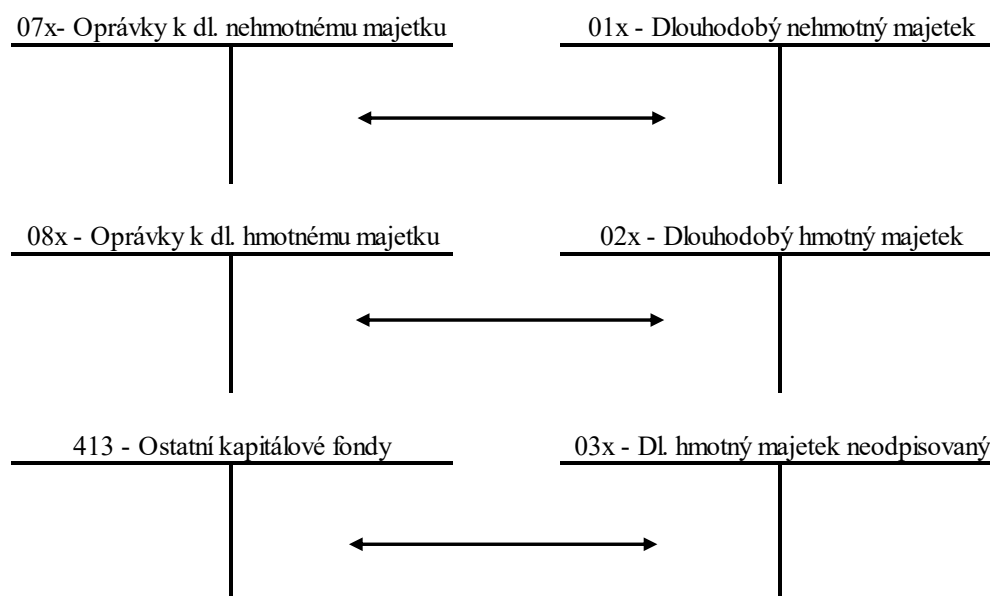

Obrázek 4 Chybějící neodpisovaný dlouhodobý hmotný majetek

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014)

Na Obrázku 4 je zachycen postup účtování v případě, že by bylo při inventarizaci zjištěno, že účetní jednotce chybí dlouhodobý hmotný majetek, který je neodpisovaný, např. pozemky a umělecká díla. Tento chybějící majetek se zaúčtuje na účet 549 – Manka

a škody z provozní činnosti na stranu MD a na účet daného hmotného majetku ve skupině 03 na stranu D.

Obrázek 5 Nově nalezený dlouhodobý majetek – přebytek

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014)

Na Obrázku 5 je znázorněno účtování nově nalezeného dlouhodobého majetku. V případě, že se jedná o nově nalezený dlouhodobý nehmotný majetek, účtuje tuto skutečnost účetní jednotka na účet ze skupiny 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek na stranu MD a na účet z účtové skupiny 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku na stranu D. Pokud se při inventarizaci nalezne dlouhodobý hmotný majetek, účtuje se tato skutečnost na stranu MD účtu z účtové skupiny 02 – Dlouhodobý hmotný majetek a na stranu D účtu z účtové skupiny 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku. V případě, že se jedná o přebytek dlouhodobého hmotného majetku neodpisovaného, účtuje se na stranu MD účtu ze skupiny 03 – Dlouhodobý majetek neodpisovaný a na stranu D účtu 413 – Ostatní kapitálové fondy.

Zásoby

Máče (2013) definuje zásoby jako majetek, který spadá do skupiny oběžného majetku. Základní charakteristickou vlastností zásob je, že mění svou podobu v době, kdy je účetní jednotka využívá. Pro účely účetnictví lze zásoby roztrždit do dvou skupin. První skupinou zásob jsou zásoby nakupované, do kterých patří např. materiál nebo zboží. Druhou skupinou zásob jsou zásoby, které společnost vyrobí vlastní výrobou. Do této skupiny spadá např. nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby, výrobky či zvířata.

Sládková a kolektiv (2009) ve své knize podrobněji uvádí, jak se zásoby člení. Zásoby lze rozdělit do 6 kategorií a to:

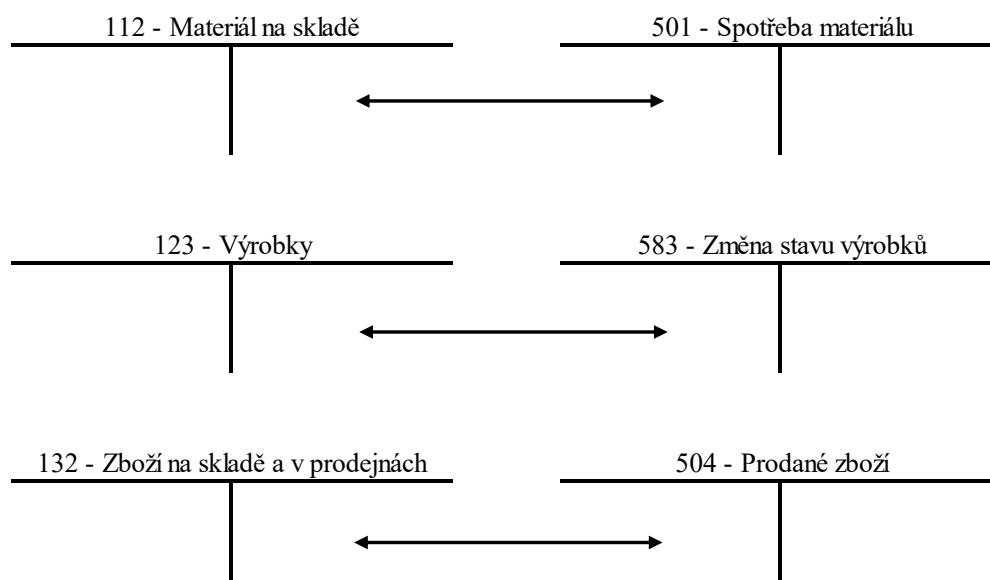
- materiál,
- nedokončená výroba a polotovary,
- výrobky,
- mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny,
- zboží,
- poskytnuté zálohy na zásoby.

Mezi materiál autoři zahrnují především suroviny. Suroviny jsou základním materiálem, který je při výrobním procesu využíván a představuje základ výrobku. Dalšími prvky, které řadí mezi materiál jsou např. pomocné látky, obaly a obalové materiály, náhradní díly aj.

Nedokončená výroba a polotovary představují produkty, které prošly několika výrobními stupni, avšak nejsou již hotovým výrobkem ani materiálem. Naopak za výrobky se považují položky, které všemi výrobními stupni již prošly. Zbožím je v podniku označována každá movitá věc, včetně zvířat, kterou podnik získal za účelem dalšího prodeje. Mezi zboží se řadí také výrobky, které podnik sám vyrobil a následně předal do vlastních prodejen. Poslední skupinou zásob jsou poskytnuté zálohy na zásoby, které obsahují krátkodobé i dlouhodobé zálohy, jež podnik využil na pořízení zásob.

Při provedení inventarizace zásob může dojít k rozdílu. Rozdíl u zásob vzniká v případě, že skutečný stav zásob je nižší než stav evidovaný v účetnictví. V této situaci účetnictví rozlišuje dva případy – úbytek zásob do výše norem přirozených úbytků zásob a manko. Úbytek zásob do výše přirozených úbytků, jehož účtování je zachyceno na Obrázku 6, označuje např. vysychání nebo rozprašování zásob. Pokud podnik nějaké zásoby, u kterých by mohlo dojít k přirozeným úbytkům eviduje, stanoví si normy přirozených úbytků. V případě, že se při inventarizaci zjistí, že úbytky, které na zásobách vznikly, nepřekročily stanovenou hranici, nejsou brány za manko, ale za přirozený úbytek. Manko označuje úbytek zásob, který překročil předem stanovenou hranici přirozeného úbytku nebo úbytek zásob, které přirozeně ubývat nemohou. Za manko se tedy považuje úbytek zásob, u kterých účetní jednotka nezjistila konkrétní příčinu úbytku. V tomto případě manka spadají pod provozní náklady (znázorněno na Obrázku 7) a jsou předepsány odpovědným osobám k úhradě tak, jak je znázorněno na Obrázku 8. Druhým případem, který při inventarizaci zásob může nastat je, že skutečný stav zásob je větší než stav zachycený v účetnictví a tento rozdíl nelze doložit

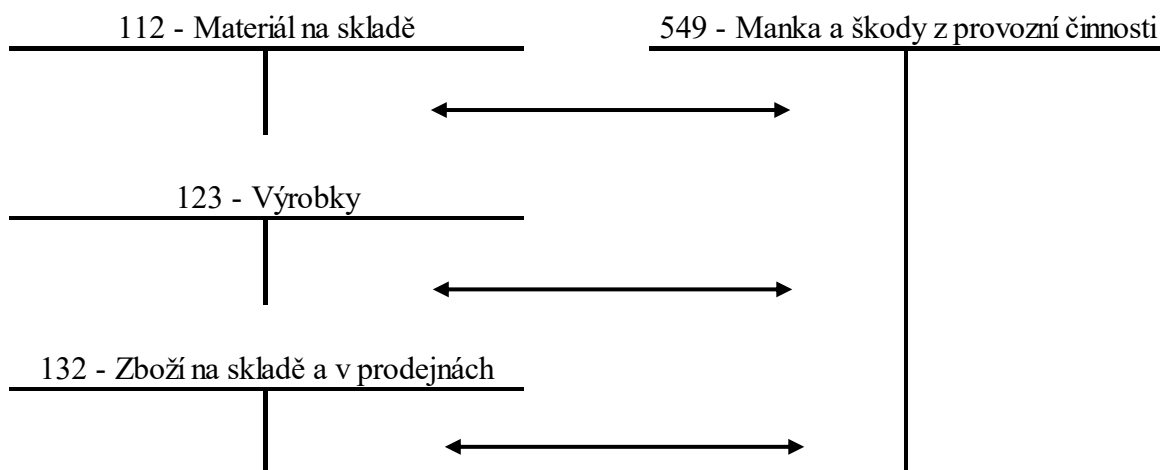
dokladem. Tento stav je označován jako přebytek a jeho účtování je znázorněno na Obrázku 9. (Kovanicová, 2003) (Štohl, 2013) (Štohl, 2014)

Obrázek 6 Úbytek do výše norem přirozených úbytků zásob

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014) a Účtování (2017)

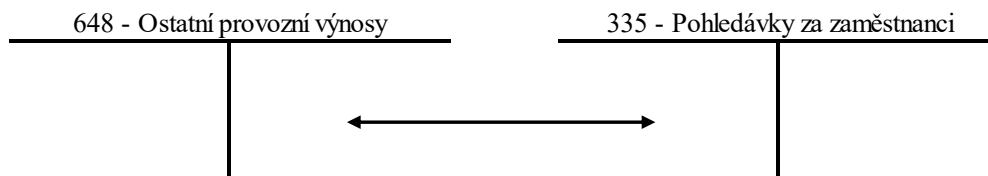
Úbytky do výše norem přirozených úbytků zásob se účtují na nákladové účty skupiny 50 – Spotřebované nákupy, popř. na účty skupiny 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace na stranu MD. na stranu D se zachycuje přirozený úbytek u konkrétní zásoby. Jedná se o účty 112 – Materiál na skladě, účty z účtové skupiny 12 – Zásoby vlastní činnosti a účet 132 – Zboží na skladě a v prodejnách.

Obrázek 7 Manko u zásob

Zdroj: Upraveno dle Kovanicová (2003) a Štohl (2014)

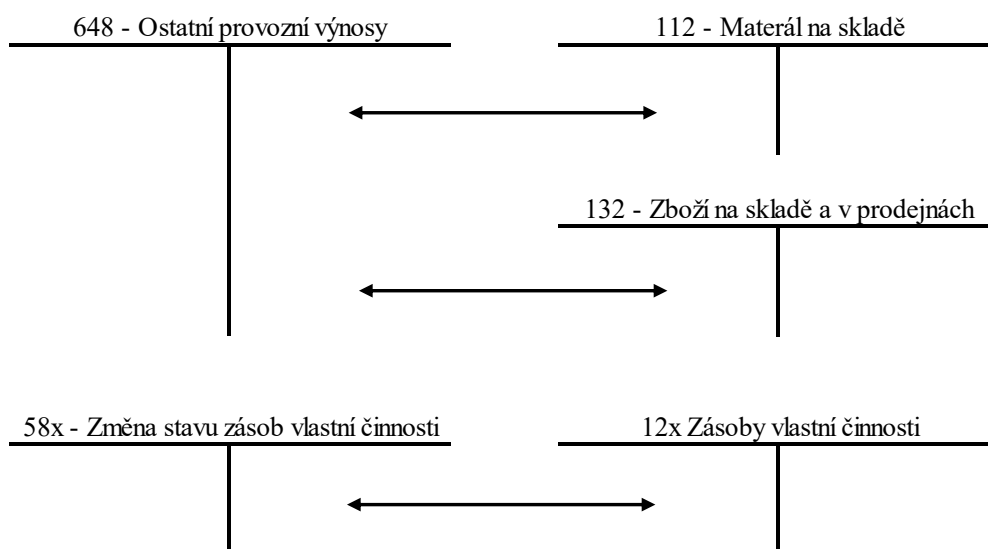
Manka nad normu přirozených úbytků zásob zachycuje účetní jednotka mezi provozní náklady na účet 549 – Manka a škody z provozní činnosti, a to na stranu MD. na stranu D se účtuje na konkrétní účet ubylých zásob.

Obrázek 8 Předpis náhrady za manko

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014)

Obrázek 9 znázorňuje schéma účtování předpisu náhrady manka. Na účet 335 – Pohledávky za zaměstnanci se zaúčtuje příslušná částka na stranu MD. Na stranu D se tato operace zachytí na účtu 648 – Ostatní provozní výnosy.

Obrázek 9 Přebytek zásob

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014)

Přebytek zásob znamená pro podnik výnos, proto se zachycuje na účtu 648 – Ostatní provozní výnosy na straně D. U zásob vlastní činnosti se tato skutečnost zachycuje na účtu z třídy 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti. Strana MD se účtuje na konkrétní účet zásob, u které přebytek vznikl.

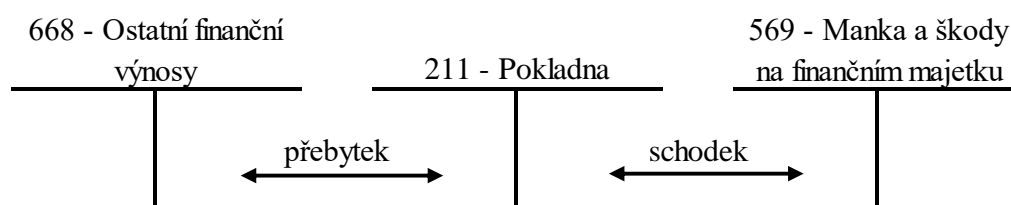
Finanční majetek

Finanční majetek se dle Štohla (2012) dělí na dvě skupiny – krátkodobý finanční majetek a dlouhodobý finanční majetek. Krátkodobý finanční majetek je označení pro peněžní

prostředky podniku, které mají formu peněz v hotovosti nebo peněz na bankovním účtu. Dlouhodobý finanční majetek představují např. cenné papíry. Doba držení těchto cenných papírů je delší než jeden rok a podnik je pořizuje za účelem dlouhodobé investice.

Účetní jednotka provádí u finančního majetku inventuru fyzickou i dokladovou. Fyzická inventura se dělá u peněz v hotovosti, cenných papírů a cenin. U peněz, které má společnost na bankovním účtu se dělá inventura dokladová. (Oremusová, Strouhal, 2006)

Štohl (2014) ve své publikaci uvádí, že: „Zůstatek k 31.12. musí souhlasit se skutečným stavem peněz v pokladně. Přílohou inventarizace pokladny by měla být výčetka peněz, tj. uvedení zjištěného počtu jednotlivých druhů papírových peněz a mincí.“ Stav, který je při inventarizaci pokladny zjištěn, musí souhlasit se zůstatkovým stavem zapsaným v pokladní knize. V případě, že při inventarizaci dojde ke zjištění, že skutečný stav peněz v pokladně je menší, než je zachyceno v účetnictví, jedná se o manko. Toto manko se v případě peněz v pokladně označuje jako schodek a jeho účtování je znázorněno na Obrázku 10. V opačném případě se jedná o přebytek pokladní hotovosti.

Obrázek 10 Účtování schodku a přebytku u finančního majetku

Zdroj: Upraveno dle Štohl (2014)

Přebytek peněz v pokladně se zachycuje na účtu 211 – Pokladna na straně MD a na účtu 668 – Ostatní finanční výnosy na straně D. Schodek v pokladně se účtuje na účet 569 – Manka a škody na finančním majetku a na účet 211 – Pokladna.

Pohledávky

Pohledávkou, patřící mezi aktiva, je označeno právo podniku na uhrazení jisté peněžní částky. V účetnictví lze pohledávky rozdělit dle doby splatnosti na krátkodobé a dlouhodobé. Pohledávky se obvykle tvoří na základě obchodního styku, tzv. vůči odběratelům. Společnost vytvoří odběratelům fakturu vydanou za dodání výrobků, zboží či služeb a tím vzniká podniku právo na zaplacení stanovené částky. (Testy z účetnictví, 2017)

Účetní jednotka provádí inventarizaci u pohledávek pomocí dokladů. Při jejím provádění je nezbytné, aby účetní jednotka odsouhlasila zůstatky jednotlivých účtů pohledávek s jejich skutečnou hodnotou. Tyto zůstatky se musí shodovat s knihou faktur. U významných

položek provádí účetní jednotka také odsouhlasení zůstatků pohledávek u odběratelů. (Štohl, 2014)

2.1.2 Závazky

Na webovém portálu Pohoda označuje inženýrka Králová (2013) závazky jako pasiva podniku, konkrétně zdroje krytí. Dále doplňuje, že: „*Závazek je povinnost, která vznikla na základě minulých skutečností, a od jejíhož vypořádání se očekává, že vyústí v odtok prostředků z podniku.*“ Účetní jednotka je povinna všechny závazky podniku evidovat a zobrazit je ve výkazu – rozvaze. V rozvaze je nezbytné členit závazky dle jejich splatnosti, a to na krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobé závazky jsou takové, u kterých společnost předpokládá, že budou uhrazeny do 1 roku od rozvahového dne. Ostatní závazky, s dobou splatnosti delší než 1 rok, se označují za dlouhodobé.

Inventarizace závazků se provádí pomocí dokladové inventury. Zjištěné konečné zůstatky musí souhlasit se záznamy zaznamenanými v knize faktur od dodavatelů. Konečný zůstatek na účtu 331 – Zaměstnanci se musí shodovat s vyúčtováním mezd provedeným k 31.12. a musí odpovídat záznamům na mzdových listech. Na účtu 336 – Zúčtování s institucemi SP a ZP musí účetní jednotka zkontrolovat konečný zůstatek s přehledem na zdravotní pojištění a správu sociálního zabezpečení. Konečný zůstatek se kontroluje také na účtu 342 – Ostatní přímé daně. (Štohl, 2013) (Štohl, 2014)

Dalším účtem podléhajícím této inventarizaci je účet 341 – Daň z příjmů. Na tomto účtu musí konečný zůstatek souhlasit s výší záloh, které účetní jednotka zaplatila v uzavíraném účetním období. Na účtu 343 – Daň z přidané hodnoty musí zjištěný konečný zůstatek odpovídat záznamům v posledním přiznání k DPH. (Štohl, 2013) (Štohl, 2014)

2.2 Doúčtování účetních operací na konci roku

Dle Sedláčka (2005) má účetní jednotka povinnost před uzavřením účetních knih zaznamenat všechny účetní operace, jenž zaručí spolehlivé zobrazení skutečnosti. Jedná se především o:

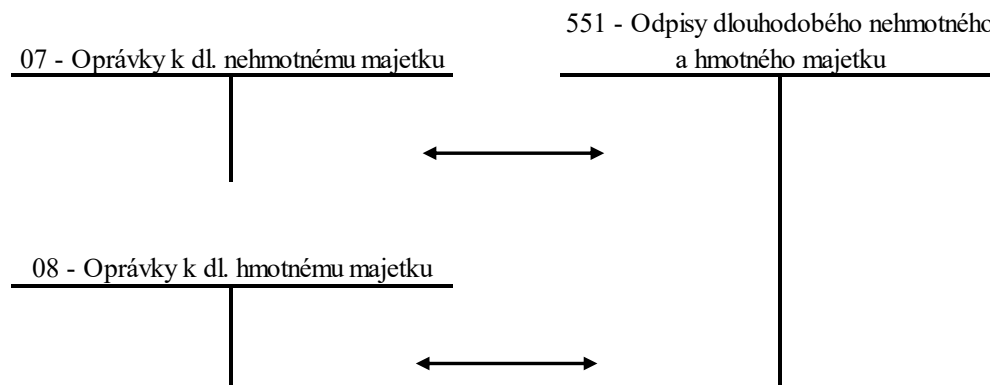
- časové rozlišení nákladů a výnosů,
- zaúčtování dohadných položek aktivních a pasivních,
- vytvoření opravných položek,
- vytvoření rezerv,
- zaúčtování kurzových rozdílů na finančních účtech,
- ocenění cenných papírů, derivátů aj.

2.2.1 Dlouhodobý majetek

Účetní jednotka sleduje na konci roku u dlouhodobého majetku jeho fyzické i morální opotřebení, které vypočte a účetně vyjádří. Toto opotřebení odpovídá účetním odpisům dlouhodobého majetku. Účetní odpisy vyjadřují reálné opotřebení majetku a zachycují věrné zobrazení skutečnosti. Majetek, který účetní jednotka odepisuje, spadá do skupin dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého nehmotného majetku. Z dlouhodobého hmotného majetku je vyjmuta část majetku, která neztrácí na své hodnotě v důsledku stáří. Jedná se o majetek, který spadá do účtové skupiny 3 – Dlouhodobý hmotný majetek nedopisovaný. Ostatní dlouhodobý majetek, hmotný i nehmotný, se odepisuje. (Kovanicová, 2003)

Dle webové stránky Oalib.cz (2017) se výpočet účetních odpisů člení na metody výkonové, časové a komponentní. Časovou metodu odepisování dlouhodobého majetku lze poté rozdělit na lineární a zrychlenou metodu, která se dále člení na degresivní a progresivní.

Havelec (1997) autory doplňuje a uvádí, že účetní odpisy se řadí do provozních nákladů, účtují se dle Obrázku 11, a označují snížení vstupní ceny majetku. „*Toto snížení o částku odpisů vyjadřujeme formou oprávek k investičnímu majetku. Odepisovat je možné jen do výše vstupní ceny. Rozdíl mezi vstupní cenou a oprávkami je zůstatková cena.*“

Obrázek 11 Účtování odpisů

Zdroj: Upraveno dle Havelec (1997)

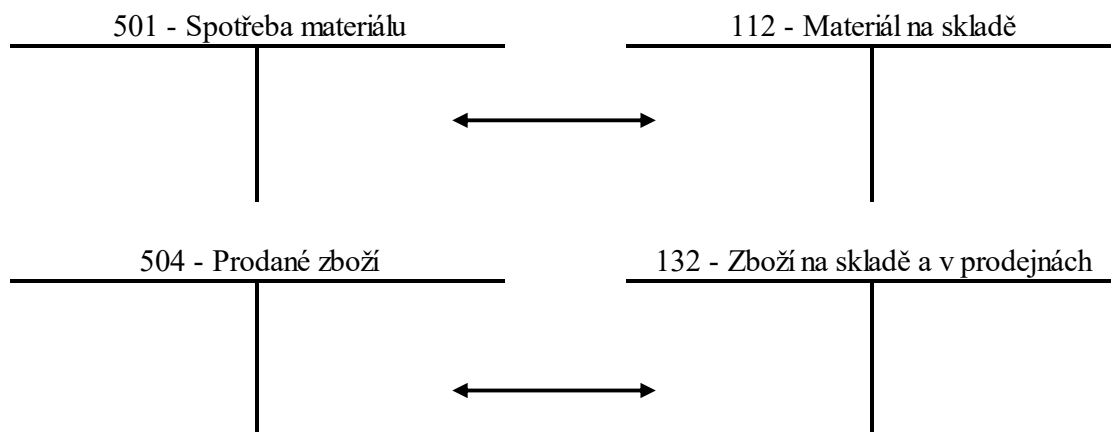
Účetní jednotka zaznamená opotřebení dlouhodobého majetku na příslušném účtu ze skupiny 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku nebo 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku na stranu D. Stejnou částku zaznamená na nákladový účet 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku na stranu MD.

2.2.2 Zásoby

V návaznosti na kapitolu 2.1.1 Majetek, kde byl pojem zásoby definován, webová stránka Stormware (2017) doplňuje informace o zásobách. Účetní jednotka si může vybrat ze dvou způsobů účtování zásob. Tyto způsoby účtování jsou označeny jako způsob A nebo způsob B. Účtováním způsobem A znamená, že má účetní jednotka okamžitý přehled o prostředcích, které má ve svých zásobách. Při účtování tímto způsobem se zásoby evidují na účtech třídy 1 – Zásoby. Z této třídy se poté vyskladňují do spotřeby. Způsob A zaznamenává stav zásob a jejich pohyb během celého účetního období. V případě, že se účetní jednotka rozhodne účtovat o svých zásobách způsobem B, nevyužívá účty třídy 1 – Zásoby, ale účtuje o nich rovnou do nákladů (spotřeby). Na příslušné účty zásob se částka, konečný zůstatek na konci účetního období, zaúčtuje až po provedení inventury.

Sedláček (2005a) dále specifikuje toto rozdělení způsobů účtování: „*Pokud podnik používá pro evidenci zásob způsobu B, je nutno provést příslušné účetní zápisy jak o nákupech, tak o zásobách vlastní výroby.*“

V případě, že účetní jednotka využívá při evidenci zásob způsob B, postupuje při uzavírání účetních knih tak, že ke 31.12. zaúčtuje stav zásob dle skladové evidence na příslušné účty zásob a účet nákladů. (Účetnictví studentské, 2008) Postup účtování je znázorněn na Obrázku 12.

Obrázek 12 Uzavírání účtů zásob u způsobu B

Zdroj: Upraveno dle Účetnictví studentské (2008)

2.2.3 Oceňování cenných papírů

V knize Účetní závěrka 2007 (Oremusová, Strouhal, 2006) je definice cenných papírů následující: „*Cenný papír je nositelem právního nároku majitele tohoto cenného papíru vůči jeho emitentovi, který se zavazuje ke konkrétním povinnostem.*“ Cenné papíry lze rozdělit do skupin dle jejich podoby, formy, formy jejich výnosu, obchodovatelnosti, zastupitelnosti, oběhuschopnosti, emitenta a emise.

Účetní jednotka oceňuje CP k rozvahovému dni nebo k jinému okamžiku sestavení účetní závěrky, který určuje zákon o účetnictví. Hodnota, kterou se CP oceňují se označuje jako reálná hodnota. Reálnou hodnotou jsou v účetnictví označovány tři případy. Prvním z nich je, že reálná hodnota označuje tržní hodnotu CP. Druhým případem, kdy se jedná o reálnou hodnotu je případ, kdy znalec ocení cenný papír kvalifikovaným odhadem nebo posudkem. Je to v případě, pokud účetní jednotka nemá tržní hodnotu CP k dispozici nebo je tato tržní hodnota nedostatečná. Třetí možnost, kdy se jedná o reálnou hodnotu je ocenění CP stanovené dle zvláštních právních předpisů. (Chalupa a kolektiv, 2011)

Paseková (2004) autory doplňuje a říká, že reálnou hodnotou se oceňují cenné papíry určené k obchodování. Mezi tyto cenné papíry patří Majetkové CP k obchodování a Dlužné CP k obchodování patřící do skupiny 25 v účtové osnově. S těmito CP účetní jednotka obchoduje na veřejném trhu a musí je k rozvahovému dni přecenit reálnou hodnotou.

Postup účtování o reálné hodnotě CP je znázorněn na Obrázku 13, Obrázku 14 a Obrázku 15.

Obrázek 13 Účtování změny reálné hodnoty u majetkových CP

Zdroj: Upraveno dle Paseková (2004)

V případě, že účetní jednotka účtuje o změně reálné hodnoty u majetkových cenných papírů, zaúčtuje tuto skutečnost na účet 251 – Registrované majetkové cenné papíry k obchodování na stranu MD a účet 664 – Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů na stranu D, pokud dojde ke zvýšení reálné hodnoty CP. V opačném případě, pokud dojde ke snížení reálné hodnoty CP zaúčtuje účetní jednotka tuto skutečnost na účet 251 – Registrované majetkové cenné papíry k obchodování na stranu MD a na účet 564 – Náklady z přecenění majetkových cenných papírů na stranu D.

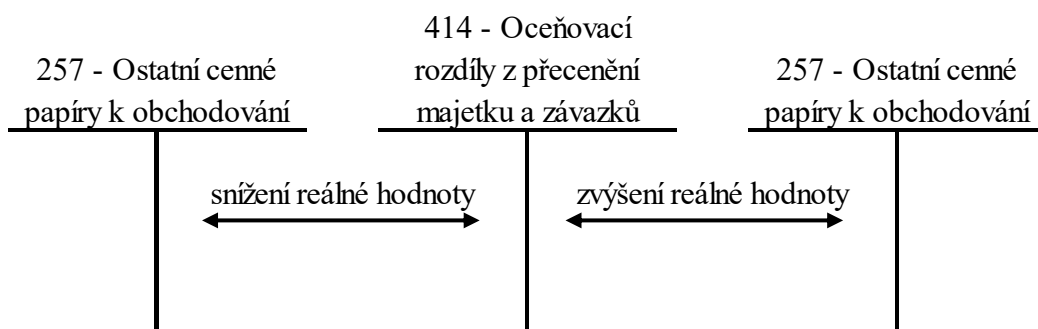
Obrázek 14 Účtování změny reálné hodnoty u dlužných CP

Zdroj: Upraveno dle Paseková (2004)

Zvýšení reálné hodnoty CP u dlužných CP se projeví na účtu 253 – Registrované dluhové cenné papíry k obchodování na straně MD a na účtu 666 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku na straně D. Naopak snížení reálné hodnoty dlužného CP se zachytí na účtu 253 – Registrované dluhové cenné papíry na straně D a na účtu 566 – Náklady z finančního majetku na straně MD.

Realizovatelné CP jsou takové CP, které nemá účetní jednotka k obchodování, nedrží je do jejich splatnosti, ani nemají žádnou majetkovou účast. Tyto CP se evidují na dvou účtech.

Jsou jimi účet 063 – Realizovatelné cenné papíry a podíly a účet 257 – Ostatní cenné papíry. (Štohl, 2014)

Obrázek 15 Změny reálné hodnoty u realizovatelných CP a ostatních CP

Zdroj: Upraveno dle Chalupa a kolektiv (2011) a Paseková (2004)

Snížení reálné hodnoty u realizovatelného CP nebo ostatního CP zaznamená účetní jednotka na účtu 257 – Ostatní cenné papíry k obchodování na straně D, na účtu 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků na straně MD. Zvýšení reálné hodnoty se promítne na stejných účtech, jen na opačných stranách.

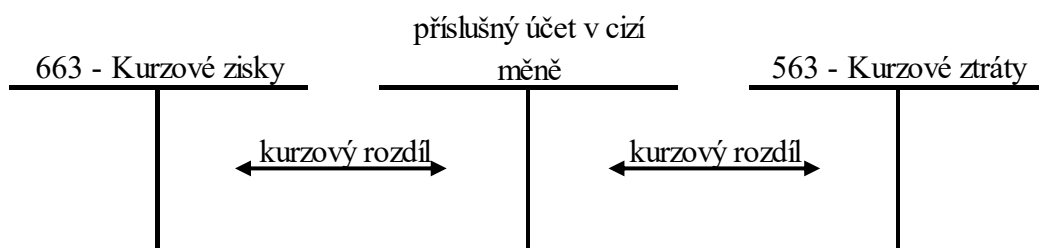
2.2.4 Kurzové rozdíly

Sládková a kolektiv (2009) ve své publikaci uvádí, že v okamžiku, kdy se provádí účetní uzávěrka je účetní jednotka povinna vyčíslit a přepočítat položky, které jsou v účetnictví zaznamenány jak v domácí, tedy v české měně, tak v měně cizí. Majetek a závazky, jež jsou v účetnictví zachyceny v měně cizí, účetní jednotka přepočítá na měnu českou, a to pomocí kurzu devizového trhu, který je vyhlášen Českou národní bankou. Položky, kterých se přepočet měny týká jsou:

- závazky,
- pohledávky,
- cenné papíry,
- deriváty,
- podíly na obchodních společnostech,
- rezervy nebo ceniny, které jsou v účetnictví zachyceny v cizí měně.

Chalupa a kolektiv (2011) tuto skutečnost doplňují a dodávají, že hodnotu, kterou účetní jednotka zjistí během provedení inventarizace, přepočítá na aktuální denní kurz stanovený Českou národní bankou a porovná tuto hodnotu s hodnotou zaznamenanou v účetnictví. Rozdíl,

který mezi hodnotou skutečnou a zaznamenanou v účetnictví vznikne, poté zaúčtuje tak, jak je znázorněno na Obrázku 16.

Obrázek 16 Kurzové rozdíly

Upraveno dle Chalupa a kolektiv (2011)

V případě, že účetní jednotka při přepočtu majetku nebo závazku zjistí, že jeho hodnota je vyšší než hodnota zanesená v účetnictví, vzniká účetní jednotce kurzový zisk, kterým je rozdíl mezi hodnotou zjištěnou a hodnotou zaznamenanou. Tento zisk se zaúčtuje na stranu MD příslušného účtu majetku nebo závazku a na stranu D účtu 663 – Kurzové zisky. Pokud účetní jednotka zjistí, že přepočet majetku a závazku do české měny je menší než hodnota zaznamenaná v účetnictví, vzniká ztráta, která se účtuje na účet majetku a závazků na stranu D a na účet 563 – Kurzové ztráty na stranu MD.

2.2.5 Opravné položky

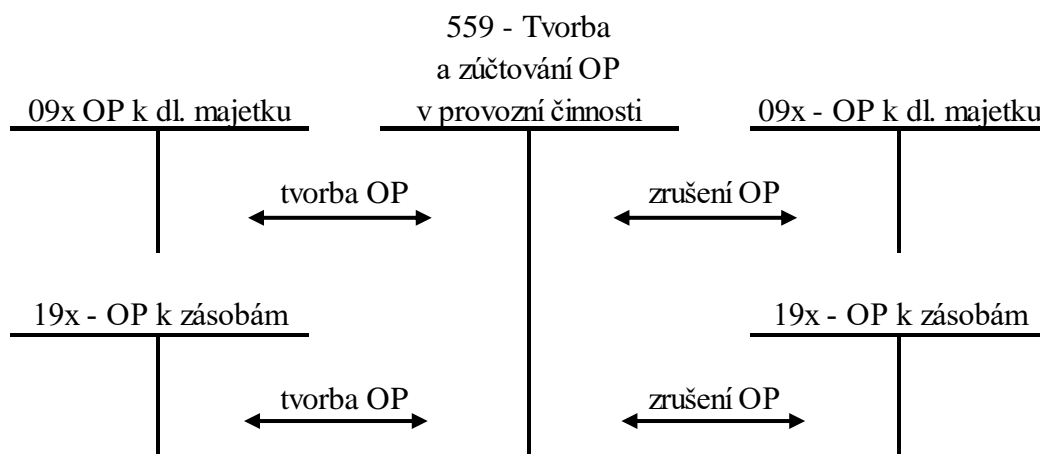
Opravné položky jsou dle Máče (2013) vytvořeny k účtům majetku, pokud dojde ke snížení hodnoty, kterou účetnictví zaznamenává na základě údajů z inventarizace majetku. k vytvoření opravných položek dochází v případě, že snížení ocenění majetku není stálé povahy. Opravné položky vytváří účetní jednotka i k pohledávkám, a to pouze k těm, kterých se netýká odepsání na vrub výsledku hospodaření.

Dušek (2011) říká, že opravné položky se vytváří k majetkovým účtům podniku. Dále jmenuje tři případy, kdy se opravné položky vytváří:

- pokud skutečná hodnota majetku je nižší než hodnota v účetnictví,
- pokud ke snížení ceny majetku dojde jen na čas, není trvalé,
- pokud lze odhadnout úhrmně cenu majetku.

Opravné položky se rozdělují do dvou skupin – účetní opravné položky a daňové opravné položky. Účetní jednotka může vytvořit účetní opravné položky prakticky ke všem druhům majetku, vyjma majetku, který je v účetnictví oceněn reálnou hodnotou peněz. Tyto účetní opravné položky nejsou daňovým nákladem. Daňové opravné položky smí účetní jednotka vytvořit jen k pohledávkám. V případě, že účetní jednotka vytvoří opravnou položku,

nesmí na tomto účtu zůstat aktivní zůstatek. (AzData.cz, 2017) Účtování opravných položek u dlouhodobého majetku a zásob je znázorněno na Obrázku 17.

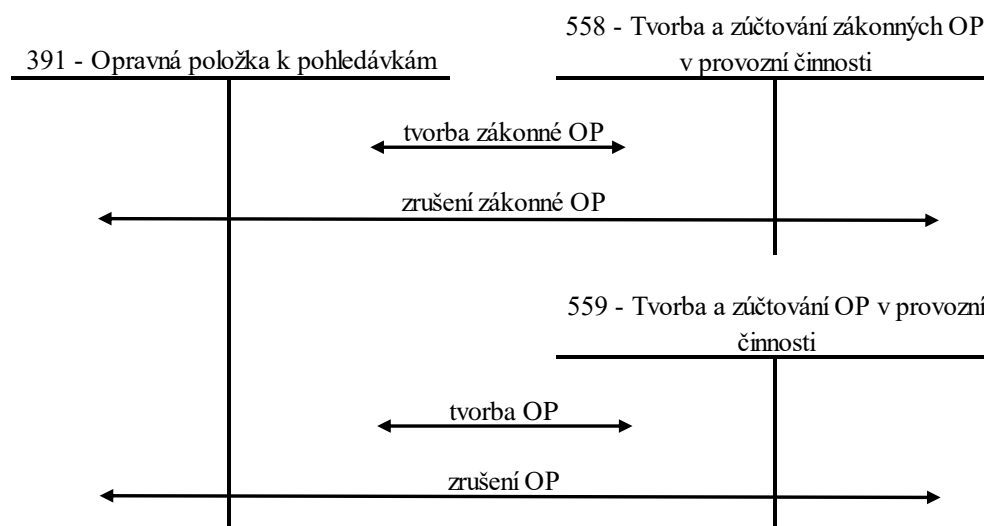
Obrázek 17 Účtování opravných položek

Zdroj: Upraveno dle Účtování (2014)

Tvorbu opravných položek účtuje účetní jednotka na účet 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti na stranu MD, na stranu D se tvorba OP účtuje na příslušný účet opravných položek majetku nebo zásob ze skupiny 09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku nebo 19 – Opravné položky k zásobám. Při zrušení opravných položek využije účetní jednotka stejné účty, jako při tvorbě, jen tuto skutečnost zaúčtuje na druhou stranu účtů.

Opravné položky k pohledávkám se dle webové stránky Notia (2017) člení na účetní opravné položky a daňové (zákonné) opravné položky. Účetní jednotka vytváří účetní opravné položky na základě interní podnikové směrnice. Tato směrnice určí dobu pohledávek po jejich splatnosti a výši jejich tvoření. Naopak daňové opravné položky jsou vytvářeny dle zákona č. 593/199 Sb., o rezervách.

Tvorba a zrušení účetních i daňových (zákonných) opravných položek je znázorněno na Obrázku 18.

Obrázek 18 Tvorba a zrušení opravných položek k pohledávkám

Zdroj: Upraveno dle Účtování (2014)

Tvorbu zákonných opravných položek účtuje účetní jednotka na účet 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti na stranu MD, na stranu D účtuje na účet 391 – Opravná položka k pohledávkám. Při jejich zrušení zaúčtuje účetní jednotka operaci na stejné účty, jen na opačné strany. V případě účtování opravných položek z provozní činnosti, postupuje účetní jednotka stejně, jako v předchozím případě. Pouze místo účtu 558 použije účet 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti.

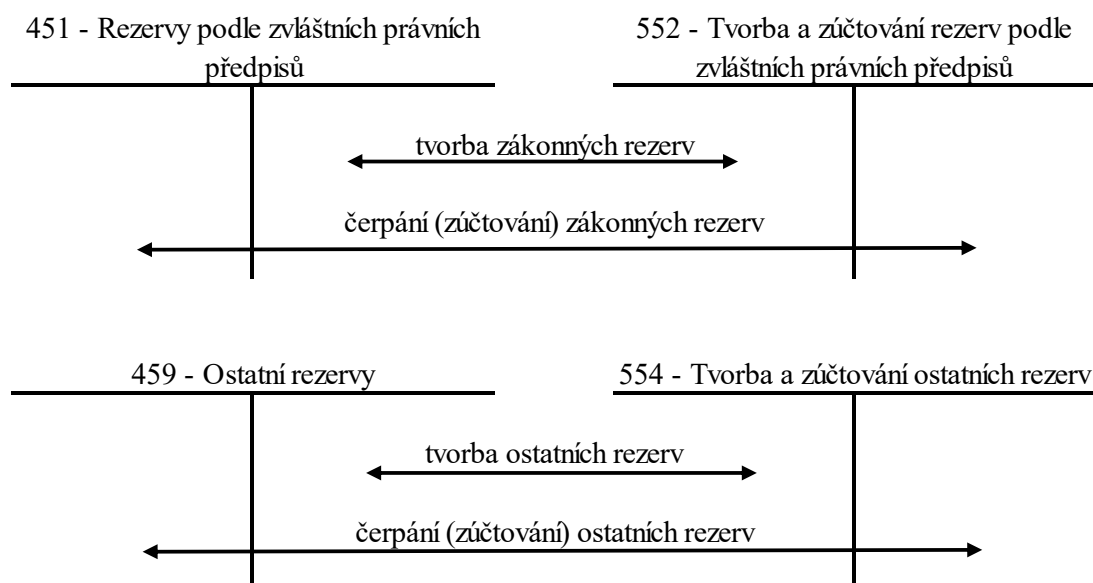
2.2.6 Rezervy

Autor Sedláček (2005a) ve své knize uvádí, že rezervy reprezentují cizí zdroje majetku. Využívají se ke krytí výdajů, které bude účetní jednotka v budoucnu vynakládat a ke krytí rizik souvisejících s podnikovou činností v budoucnu. Účetní jednotka musí přesně znát účel, pro který se rezerva vytváří. Časové období čerpání rezervy a její sumu znát nemusí. Rezervy jsou označovány jako cizí zdroje z toho důvodu, že pro podnik představují dluhy do příštího či příštích období.

Doúčtování účetních operací na konci roku týkající se rezerv popisuje Sládková a kolektiv (2009). Pokud účetní jednotka zjistí při provádění inventarizace podhodnocení závazků, je povinna vytvořit rezervu. Tuto rezervu tvoří účetní jednotka pouze dle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu.

Sedláčka v definici rezerv doplňuje Dušek (2011), který říká, že zákonné rezervy se podle zákona o rezervách dělí na rezervy na opravy hmotného majetku, rezervy na pěstební činnost a ostatní. Do ostatních rezerv patří například rezerva na odbahnění rybníků.

Účtování tvorby a čerpání rezerv je zobrazeno na Obrázku 19.

Obrázek 19 Tvorba a čerpání rezerv

Zdroj: Upraveno dle Sedláček a kolektiv (2005b)

Účetní jednotka zaznamenává tvorbu zákonných rezerv na účtu 552 – Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních předpisů na straně MD a na straně D účtu 451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů. Pokud účetní jednotka tuto rezervu čerpá nebo ruší, účtuje případ na stejné účty, jen opačné strany. V případě, že účetní jednotka účtuje o ostatních rezervách, zaznamená tuto skutečnost na účtu 554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv na stranu MD a na účtu 459 – Ostatní rezervy na straně D.

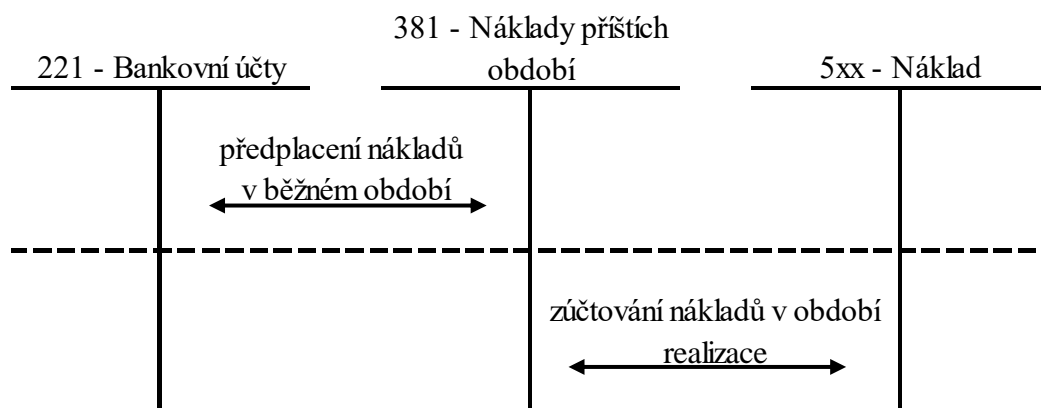
2.2.7 Časové rozlišení nákladů a výnosů, dohadné položky

Máče (2013) ve své publikaci uvádí, že přechodné účty časového rozlišení se využívají v případě, kdy účetní jednotka potřebuje časově rozlišit náklady a výnosy mezi dvěma či více za sebou jdoucími účetními obdobími. Časové rozlišení lze třídit do dvou skupin – užší pohled a širší pohled. Užší pohled obsahuje časové rozlišení nákladů a výnosů, a je tedy reprezentováno účty 381 - Náklady příštích období, 383 - Výdaje příštích období, 384 - Výnosy příštích období, 385 - Příjmy příštích období a účtem 382 - Komplexními náklady příštích období. Do druhé skupiny, označované jako širší pohled, autor zařazuje dohadné položky aktiv a pasiv, pod které spadají účty 388 Dohadné účty aktivní a 389 Dohadné účty pasivní.

V definování účtů časového rozlišení nákladů a výnosů doplňují Máče, Randáková a kolektiv (2015): „*Nákladové a výnosové položky, které časově souvisí s jiným účetním obdobím, se v běžném účetním období nevykazují přímo ve výkazu zisku a ztráty,*

ale na položkách časového rozlišení. Teprve v období, se kterým časově souvisí, se tyto položky objeví na příslušných nákladech či výnosech ve výkazu zisku a ztráty.“

Náklady příštích období je označení pro výdaje běžného období, které se již uskutečnily, ale až v následujícím období se z nich stanou náklady. Jedná se například o výkony, které si účetní jednotka předplatila, ale spotřebuje je až v budoucnu. (Randáková a kolektiv, 2015) Postup účtování o nákladech příštích období je znázorněn na Obrázku 20.

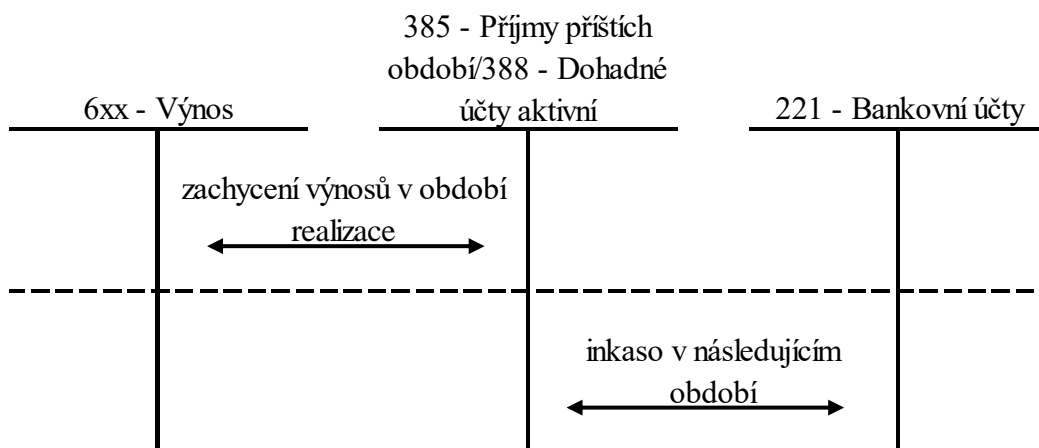

Obrázek 20 Účtování o nákladech příštích období

Zdroj: Upraveno dle Randáková a kolektiv (2015)

Předplacení nákladů v běžném období zaúčtuje účetní jednotka na účet 381 – Náklady příštích období na stranu MD a na účet 221 – Bankovní účty na stranu D. V období, kdy dojde k realizaci nákladů, zaúčtuje tento případ na účet 381 – Náklady příštích období na stranu D a na příslušný účet nákladů z účtové třídy 5 na stranu MD.

Částky, které časově i věcně souvisí s výnosy běžného období, ale účetní jednotka tyto částky ještě neinkasovala ani o nich neúčtovala, jsou označovány jako příjmy příštích období. Jedná se např. o práce, které účetní jednotka provedla, ale odběrateli je doposud nevyúčtovala. Dohadnými položkami aktivními jsou označovány pohledávky, jenž účetní jednotka nemůže vykázat jako pohledávku obvyklou, i když její výnos patří do účetního období. Dohadnou položkou aktivní je např. situace, kdy pojišťovna zatím nepotvrdila pojistnou náhradu. (Bartková, 2008) (Randáková a kolektiv, 2015). Postup účtování o příjmech příštích období a dohadných účtech aktivních je zachycen na Obrázku 21.

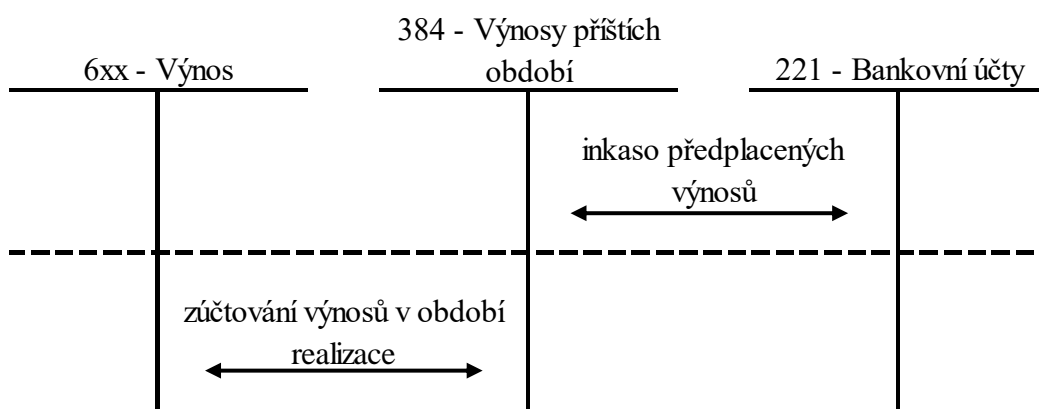
Obrázek 21 Účtování o příjmech příštích období a dohadných položkách aktivních

Zdroj: Upraveno dle Randáková a kolektiv (2015)

Zachycení výnosů v období realizace se promítá na účtu 385 – Příjmy příštích období nebo na účtu 388 – Dohadné účty aktivní na straně MD a na konkrétním účtu výnosů z účtové třídy 6 na straně D. Inkaso těchto výnosů v následujícím období se projeví na účtu 385 – Příjmy příštích období nebo na účtu 388 – Dohadné účty aktivní na straně D a na účtu 221 – Bankovní účty.

Částky, které účetní jednotka přijala v běžném období, ale souvisí a věcně patří do výnosů období příštího, jsou označovány jako výnosy příštích období. Takovýmto výnosem, jenž patří do příštího období je např. předem přijaté nájemné. (Bartková, 2008)

Postup účtování o výnosech příštích období je znázorněn na Obrázku 22.

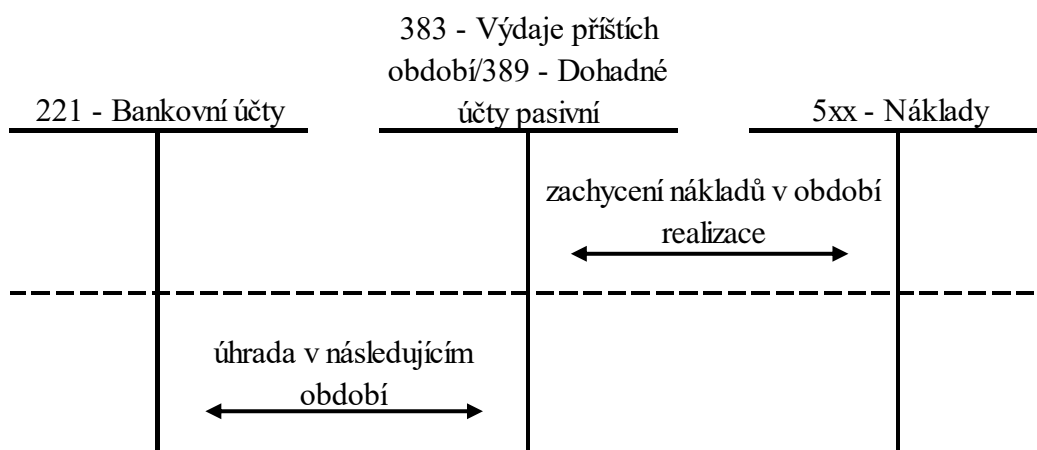
Obrázek 22 Účtování o výnosech příštích období

Upraveno dle Randáková a kolektiv (2015)

Výnosy příštích období se zachycují na účtu 384. Jejich inkaso účtuje účetní jednotka na tomto účtu na stranu D a dále na účet 221 – Bankovní účty na stranu MD. Zúčtování výnosů v období realizace je zachyceno na účtu 384 – Výnosy příštích období na straně MD a na účtu konkrétního výnosu na straně D.

Výdaj, který bude proveden v následujícím účetním období, ale jeho náklad souvisí s činností v běžném období, je označen jako výdaj příštích období. Účetní jednotka označuje jako výdaje příštích období např. výkony, které spotřebovala, ale bude je platit zpětně. Dohadné účty pasivní jsou závazky, které účetní jednotka nemůže vykázat jako obvyklé závazky, ale jejich náklad patří do běžného účetního období. Jedná se např. o nevyfakturované dodávky. (Bartková, 2008) (Randáková a kolektiv 2015)

Účtování výdajů příštích období a dohadných účtů pasivních je zobrazeno na Obrázku 23.

Obrázek 23 Účtování o výdajích příštích období a dohadných položkách pasivních

Zdroj: Upraveno dle Randáková a kolektiv (2015)

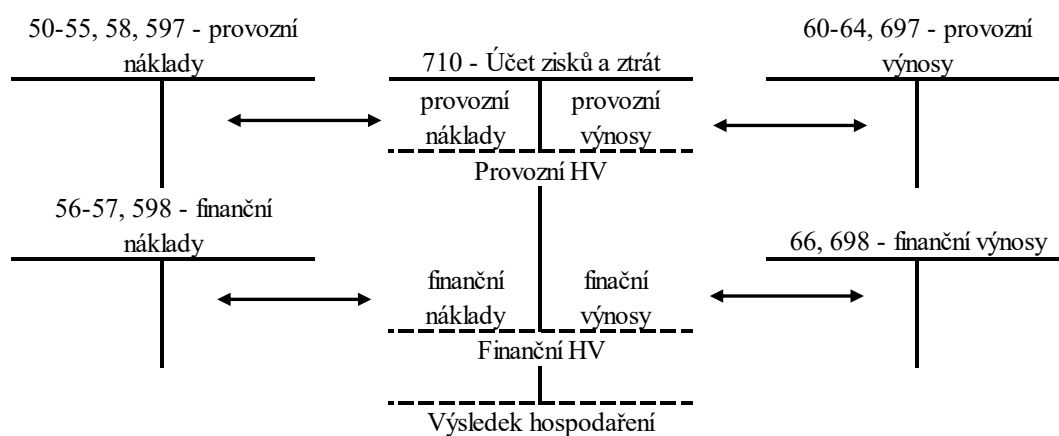
Účetní jednotka zachycuje náklady v období realizace na účtu 383 – Výdaje příštích období nebo 389 – Dohadné účty pasivní na straně D a na účtu z účtové třídy 5 na straně MD. V následujícím období zachytí jejich úhradu na účtu 221 – Bankovní účty na straně D a na účtu 383 – Výdaje příštích období nebo 389 – Dohadné účty pasivní na straně MD.

2.2.8 Zjištění výsledku hospodaření před zdaněním

Výsledek hospodaření je označení pro rozdíl mezi výnosy a náklady podniku, který se řadí do vlastního kapitálu. Po zjištění rozdílu mezi výnosy a náklady mohou nastat dva případy. V případě, že jsou výnosy vyšší než náklady se jedná o zisk a jedná se o vlastní zdroj financování, který účetní jednotka může využívat. Tento zdroj se v průběhu příštího období

rozdělí a dojde k jeho přeměně na jinou podobu vlastního kapitálu. Naopak, pokud jsou výnosy podniku nižší než náklady vzniká ztráta, která stav vlastního kapitálu snižuje. (Kovanicová, 2003) (Oremusová, Strouhal, 2006)

Hospodářský výsledek se člení do dvou skupin – provozní a finanční. Provozní HV zahrnuje nákladové účty z účtových skupin 50–55, 58 a účet 597 – Převod provozních nákladů a výnosové účty z účtových skupin 60–64 a účet 697 – Převod provozních výnosů. Diference mezi provozními výnosy a provozními náklady se označuje jako Provozní HV. Mezi finanční HV se zařazují účty z účtové skupiny 56 – Finanční náklady, 57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti, účet 598 – Převod finančních nákladů, 66 – Finanční výnosy a účet 698 – Převod finančních výnosů. Tyto účty účetní jednotka také porovnává mezi sebou a vzniklý rozdíl označí za Finanční HV. Vypočtené HV účetní jednotka sečte a dostane Výsledek hospodaření před zdaněním. Od tohoto HV musí účetní jednotka odečíst daň z příjmů a po odečtení získá Výsledek hospodaření po zdanění. HV po zdanění poté účetní jednotka upravuje o sumu na čerpání a tvorby rezervních fondů a částky ztráty nebo zisku z předešlého roku. Po těchto krocích vzniká účetní jednotce bilanční zisk nebo bilanční ztráta. (Munzar a kolektiv, 1999), (Synek, 2007), (Březinová a Štohl, 2017)

Obrázek 24 Zjištění výsledku hospodaření za účetní období

Zdroj: Upraveno dle Březinová a Štohl (2017)

2.2.9 Výpočet daně z příjmů

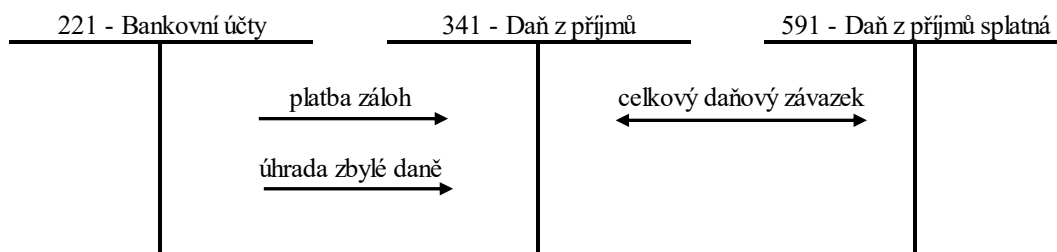
Daň z příjmů je daň, kterou jsou plátcí (fyzické i právnické osoby) povinni každoročně platit a podávat přiznání k dani z příjmů. Sazba daně z příjmů je u fyzických a právnických osob odlišná. Fyzické osoby mají sazbu 15 %, naopak osoby právnické 19 %. (Peníze, 2017)

Sedláček (2005a) tuto charakteristiku daně z příjmů rozvádí a říká, že daň z příjmů představuje složku nákladů, která není zaznamenána ve výsledku hospodaření před zdaněním.

Účetní jednotka je proto povinna v rámci účetní uzávěrky určit základ pro výpočet daně z příjmu, její výši a poté výslednou daň zaúčtovat do nákladů běžného období.

Březinová a Štohl (2017) uvádí, že účetní jednotka vypočítává na konci účetního období splatnou daň z příjmů a odloženou daň z příjmů. Povinnost účetní jednotky odvést daň do státního rozpočtu, jenž je uzákoněno v zákoně o daních z příjmů, značí splatnou daň z příjmů. Účetní jednotky, které tvoří konsolidační celek nebo které vyhotovují účetní závěrku v plném rozsahu, musí vypočítat odloženou daň z příjmů. Ostatní účetní jednotky se mohou rozhodnout, zda odloženou daň z příjmů budou vykazovat či ne.

Zjišťování daně z příjmů se provádí mimo účetnictví. K jejímu zjištění slouží daňové přiznání. Vypočtená daň představuje pro účetní jednotku náklad a současně i závazek účetní jednotky vůči státu tuto daň odvést. Zaúčtování této daně, znázorněné na Obrázku 25, upraví zjištění hospodářský výsledek na zdaněný výsledek hospodaření.

Obrázek 25 Účtování splatné daně z příjmů

Zdroj: Upraveno dle Březinová a Štohl (2017)

Účetní jednotka během roku platí zálohy na daň z příjmů, které účtuje na účet 221 – Bankovní účty na stranu D a účet 341 – Daň z příjmů na stranu MD. Po zjištění celkové daně z příjmů zaúčtuje tuto skutečnost na účet 341 – Daň z příjmů na stranu D a na účet 591 – Daň z příjmů splatná na stranu MD.

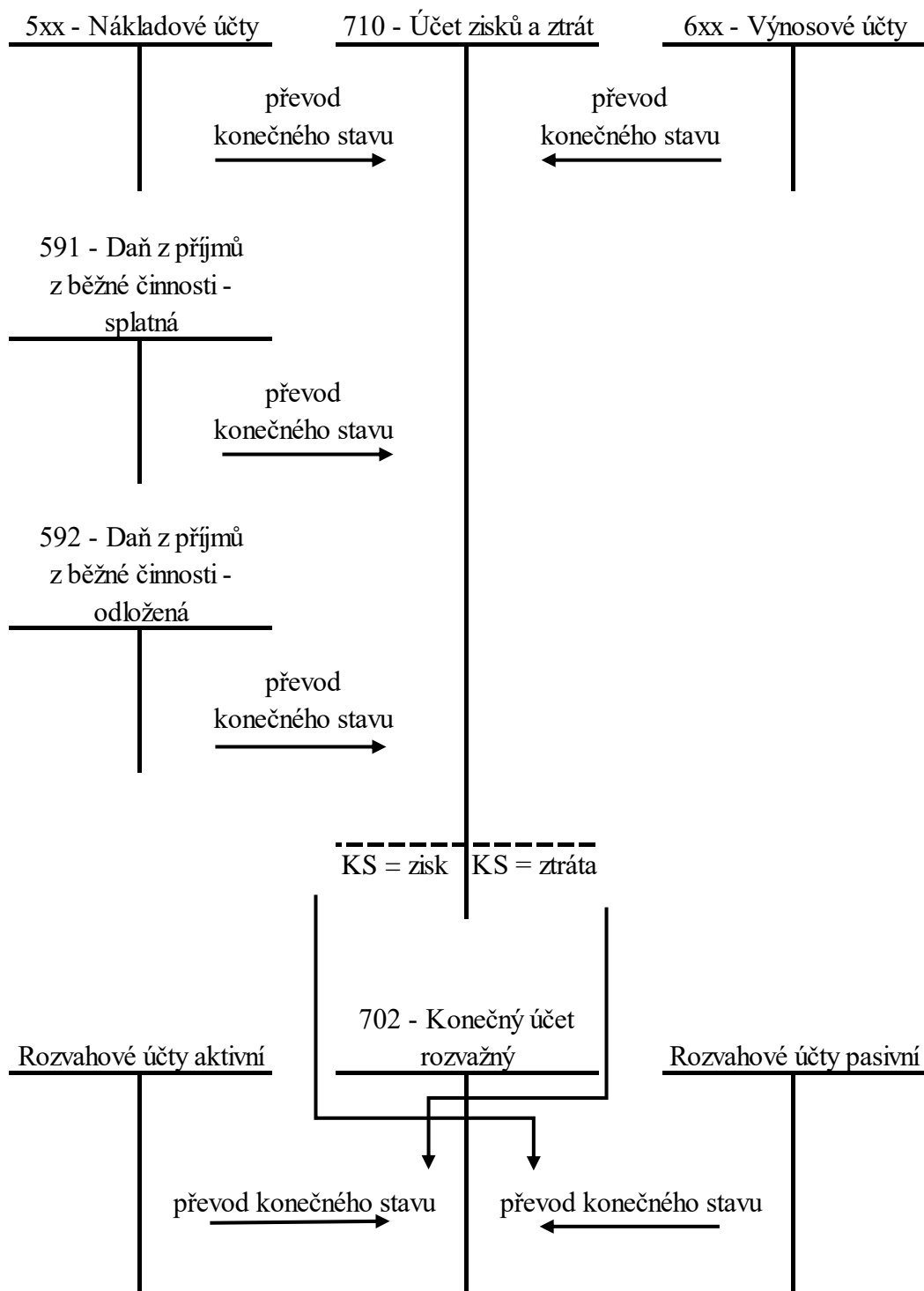
2.2.10 Uzavření účtů

Sedláček a kolektiv (2005b) popisují uzavírání účtů v následujících 4 krocích:

- zjišťují se obraty na stranách Má dáti a Dal jednotlivých účtů použitých v daném účetním období,
- vyčíslují se konečné stavy aktivních a pasivních účtů a účet se zavře. Postup uzavření je následující: Nejprve se zjistí rozdíl mezi obraty na jednotlivých stranách účtů a tento rozdíl se zapíše jako konečný stav (KS). Tento konečný stav se následně převede podvojným účetním zápisem do závěrkového účtu Konečný účet rozvažný,

- vyčíslují se konečné stavy nákladových a výnosových účtů. Konečné stavy těchto účtů, zjištěné podobně jako u účtů aktivních a pasivních, se podvojným účetním zápisem převedou do závěrkového účtu Účet zisků a ztrát,
- zjistí se účetní hospodářský výsledek před zdaněním v členění na provozní výsledek hospodaření, finanční výsledek hospodaření a celkový výsledek hospodaření.

Postup účtování je znázorněn na Obrázku 26.

Obrázek 26 Postup uzavírání jednotlivých účtů

Zdroj: Vlastní zpracování dle Sedláček a kolektiv (2005b) a Randáková a kolektiv (2015)

Při uzavírání všech účtů na konci účetního období používá účetní jednotka účty 702 – Konečný účet rozvažný pro zachycení účtování o konečných stavech rozvahových účtů aktivních a pasivních. Tuto účetní operaci rozvahových účtů aktivních účtu zaznamená

na straně MD u účtu 702 – Konečný účet rozvažný a u konkrétních aktivních účtů na straně D. V případě, že účetní jednotka uzavírá nákladové a výnosové účty, použije při účtování účet 710 – Účet zisků a ztát, kam zaúčtuje na stranu MD konečné stavy nákladových účtů a na stranu D konečné stavy výnosových účtů. V případě, že na účtu 710 – Účet zisků a ztát vznikne konečný stav na straně MD, jedná se o ztrátu. Naopak pokud je na tomto účtu konečný stav na straně D, dosahuje společnost v uzavíraném období zisku.

2.3 Shrnutí kapitoly

Tato kapitola se zabývala popisem sestavování účetní uzávěrky. Popsala dvě hlavní části, kterými jsou inventarizace majetku a závazků a doúčtování účetních operací na konci roku. Každá tato kapitola obsahovala podkapitoly, kde byly jednotlivé činnosti prováděné při sestavování účetní uzávěrky popsány. Následující kapitola se bude zabývat představením podniku, ve kterém se bude účetní uzávěrka zkoumat.

3 PŘEDSTAVENÍ PODNIKU

Následující kapitola představí podnik, ve kterém bude účetní uzávěrka zkoumána. Zaměří se na historii společnosti, základní informace o společnosti, současnost a hospodaření společnosti.

3.1 Historie společnosti

Společnost byla založena v roce 1999 s obchodním jménem Nova systém s.r.o. První účetní období společnosti začalo jejím zapsáním do obchodního rejstříku a končilo posledním dnem roku 1999, 31.prosincem 1999. Společnost účtovala dle právních předpisů, tj. především dle zákona o účetnictví, a to v soustavě podvojného účetnictví. Založená společnost Nova systém s.r.o. byla po 4 letech svého působení, v roce 2003, přejmenována na společnost Stín Ltd. s.r.o. Společnost byla založena společenskou smlouvou o založení společnosti s ručením omezeným. O rok později, v roce 2004, došlo zatím k poslednímu přejmenování společnosti, a to na Svět oken s.r.o. Pod tímto názvem vystupuje společnost na trhu s plastovými a hliníkovými okny i nyní. (Or.justice, 2018a), (Or.justice, 2018b), (Or.justice, 2018c)

3.2 Základní informace

Společnost Svět oken s.r.o. je jedním z českých výrobců a prodejců. Předmětem podnikání této společnosti je výroba kovového spotřebního zboží, zámečnictví, výroba plastových výrobků a pryžových výrobků, dokončovací stavební práce, koupě zboží za účelem dalšího prodeje, zprostředkovatelské služby a zednictví. Svým zákazníkům společnost nabízí plastová okna, hliníková okna, vchodové dveře, garážová vrata, stínící techniku a spoustu dalších produktů.

Portál Or.justice.cz (2017) představuje společnost Svět oken s.r.o. v těchto bodech:

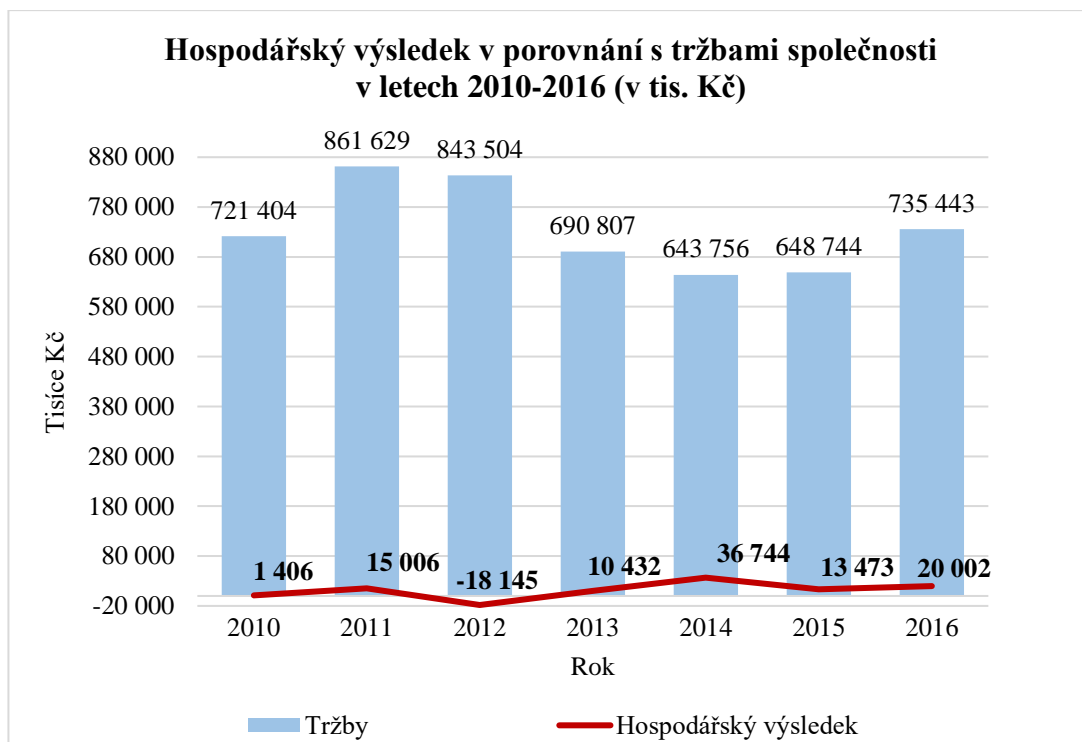
- datum vzniku zápisu – 26.února 1999,
- obchodní firma – Svět oken s.r.o.,
- sídlo – Jasenická 1254, 755 01 Vsetín,
- identifikační číslo – 258 31 925,
- právní forma – společnost s ručením omezeným,
- předmět podnikání – činnosti účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence, zámečnictví, nástrojářství, výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru, zednictví,
- základní kapitál – 100 000,- Kč.

Společnost na svých webových stránkách uvádí: „*Klientům nabízíme komplexní portfolio služeb – odborné poradenství, zaměření, montáž (i demontáž starých oken a dveří), zednické zapracování a odvoz starých oken. Okna a dveře montujeme do novostaveb a provádíme výměnu nových oken za stará v rodinných domech, panelových bytech i bytových domech. Mezi spokojené zákazníky patří také majitelé průmyslových objektů.*“ (Svět oken, 2017).

Svět oken dlouhodobě spolupracuje se společnostmi Bohemia okno a.s. a Stín kovo s.r.o. Jejich vzájemná spolupráce se zaměřuje na dosažení kladného hospodářského výsledku. V současné době má společnost v naší republice 38 poboček, na kterých si zákazníci mohou prohlédnout a vyzkoušet vyráběné produkty. Pobočky se nacházejí ve větších městech. Jsou jimi například Pardubice, Kutná Hora, Plzeň, Trutnov, Znojmo aj. Zákazníkům se na pobočkách věnují vyškolení pracovníci, kteří jim podají veškeré informace o nabízených produktech, poradí při jejich výběru, spočítají příslušnou kalkulaci a následně s nimi vyhotoví a podepíše smlouvu. Kvalitu výrobku společnosti Svět oken ovlivňuje její montáž, a tak ji provádí pouze proškolení technici a montážníci, kteří tak garantují plnou funkčnost objednaných výrobků. (Svět oken, 2017)

3.3 Hospodaření podniku

Společnost Svět oken s.r.o. ve své výroční zprávě dostupné na portálu Or.justice (2018d) uvádí, že v roce 2016 dosáhl výsledek hospodaření zisku 20 002 tis. Kč po zdanění. Vzniklého hospodářského výsledku bylo docíleno zejména úsporami ve vlastním provozu a menším navýšením prodejních cen. Vývoj hospodářského výsledku společnosti v porovnání s tržbami je znázorněn na Obrázku 27.

Obrázek 27 Hospodářský výsledek v porovnání s tržbami společnosti v letech 2010-2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Obrázku 27 je patrné, že hospodářský výsledek společnosti Svět oken mezi jednotlivými lety kolísá. V roce 2012 se pohyboval v záporných číslech. V letech následujících se ale vrátil zpět do čísel kladných a společnost dosahuje zisku.

3.4 Shrnutí kapitoly

Kapitola číslo tři se zabývala představením společnosti Svět oken. Popsala historii a postup tvoření rezervního fondu společnosti, základní informace o společnosti a následně bylo pomocí grafu znázorněno hospodaření podniku v předchozích 7 letech. Následující kapitola se bude zabývat účetní uzávěrkou vybraného podniku.

4 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA VYBRANÉHO PODNIKU

Následující kapitola se bude zabývat sestavováním účetní uzávěrky ve společnosti Svět oken za rok 2016. Popíše jednotlivé části definované v kapitole 2 – Popis sestavování účetní uzávěrky tak, jak jsou ve vybrané společnosti prováděny. Účtování účetních operací bude v této kapitole znázorněno pomocí předkontací. Informace o účetní uzávěrce společnosti byly čerpány z výročních zpráv společnosti.

Účetní uzávěrka a vyhotovení účetní závěrky společnosti se provádí za účetní období vždy od 1.1. daného roku do 31.12 téhož roku a podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv, kterými společnost Svět oken s.r.o. disponuje. Zároveň společnost zachycuje a sleduje náklady, výnosy a výsledek hospodaření za rok, který uzavírá. Veškeré prováděné operace jsou v souladu s českými účetními předpisy. (Or.Justice, 2018d)

4.1 Inventarizace majetku a závazků

Účetnictví společnosti uznává obecné účetní zásady, zejména zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu opatrnosti, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti a předpoklad o schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách.

4.1.1 Majetek

Společnost Svět oken s.r.o. dělí svůj majetek na dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek. Dlouhodobý finanční majetek společnost nevlastní. Další součástí majetku jsou zásoby nakupované, zásoby vytvořené vlastní činností a pohledávky společnosti.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Hmotný majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a jehož cena je větší než 40 000 Kč je označen jako dlouhodobý hmotný, v případě, že je jeho cena větší než 60 000 Kč a zároveň je majetek nehmotný, jedná se o dlouhodobý nehmotný majetek. Účetní jednotka provádí u dlouhodobého hmotného majetku fyzickou inventuru. Přepočítává jednotlivé kusy majetku, zda jejich skutečný stav souhlasí se stavem účetním. Dle rozvahy společnosti prováděla účetní jednotka inventarizaci u hmotných movitých věcí a jejich souborů. U dlouhodobého nehmotného majetku společnost dělá inventuru dokladovou. Nehmotný majetek společnosti je software a nehmotný majetek, který účetní jednotka řadí do ostatního dlouhodobého majetku společnosti.

K rozvahovému dni byla hodnota hmotného majetku společnosti 135 886 tis. Kč, jenž odpovídá 37,98 % z celkové hodnoty aktiv. Hmotný majetek, který společnost pořídila ve sledovaném roce 2016 byl v hodnotě 4 888 tis. Kč.

Zásoby

Zjištění skutečného stavu zásob společnosti je prováděno fyzickou inventurou. Účetní jednotka zjišťuje, zda zásoby, které má společnost umístěné ve svých skladech a na jednotlivých pobočkách, kde jsou vystaveny vzorky výrobků, odpovídají záznamům v účetnictví. Společnost v roce 2016 investovala částku 1 031 tis. Kč do vybavení provozoven a pořízení náradí. Při inventarizaci zásob k roku 2016 účetní jednotka zjistila skutečnosti znázorněné v Tabulce 1.

Tabulka 1 Přehled stavu zásob společnosti v roce 2015 a 2016

Zásoby (v tis. Kč)	Rok	
	2015	2016
Materiálu	36 395	45 170
Výrobků	8 225	9 463
Nedokončené výroby	527	2 568

Zdroj: Vlastní zpracování dle Or.justice, 2018d

Účetní jednotka zjistila, že v roce 2016 zásoby společnosti oproti roku 2015 vzrostly u všech jejích podkategorií zásob, kterými jsou zásoby materiálu, výrobků a nedokončené výroby. Zásoby materiálu společnosti vzrostly v tis. Kč o 8 775, tedy o 24,11 %.

Finanční majetek

Finanční majetek, jehož doba splatnosti či držba je delší než jeden rok, je vykazován jako dlouhodobý finanční majetek. Krátkodobý finanční majetek je ten, jenž má držbu či dobu splatnosti kratší než jeden rok. Společnost má ve svém držení pouze krátkodobý finanční majetek. Hodnota finančního majetku společnosti k 31.12.2016 je znázorněna v Tabulce 2.

Tabulka 2 Finanční majetek společnosti

Krátkodobý finanční majetek	Hodnota k 31.12.2015 (v tis. Kč)	Hodnota k 31.12.2016 (v tis. Kč)
Pokladní hotovost a peníze na cestě	369	100
Účty v bankách	121 392	106 587
Debetní saldo BÚ zahrnuté v běžných bankovních úvěrech	0	0
Peněžní ekvivalenty zahrnuté v krátkodobém finančním majetku	0	0
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty celkem	121 492	106 956

Zdroj: Vlastní zpracování dle Or.justice, 2018d

Z Tabulky 2 je patrné, že společnost má svůj krátkodobý finanční majetek obsažen pouze v pokladní hotovosti a v penězích na bankovních účtech. Hodnota pokladní hotovosti a peněz na cestě k 31.12. 2016 byla 100 000 Kč a hodnota peněz uložených na bankovních účtech společnosti dosahovala hodnoty 106 587 000 Kč.

Inventarizace peněz v pokladně je prováděna vždy předtím, než jsou peníze z pokladny odneseny do banky, aby se uložily na bankovní účet společnosti. Odpovědný pracovník, který pracuje na pobočce, přepočítá papírové bankovky i kovové mince a zjišťuje, zda stav peněz v pokladně odpovídá stavu zaznamenaném v pokladní knize. V případě, že hodnota peněz v pokladně je nižší než hodnota zaznamenaná v pokladní knize, jedná se o schodek. Tuto skutečnost musí odpovědný pracovník vyrovnat a částka mu je předepsána k úhradě. Účetní jednotka o této situaci účtuje tak, jak je znázorněno v Tabulce 3.

Tabulka 3 Účtování schodku v pokladně

Účetní případ	Účtování	
	MD	D
Zjištěn schodek v pokladně	569	211
Předpis úhrady schodku zaměstnanci	335	668
Zaměstnanec uhradil schodek	211	335

Zdroj: Vlastní zpracování

Účetní jednotka pomocí vnitřního účetního dokladu zaúčtuje zjištění schodku v pokladně na účet 569 – Manka a škody na finančním majetku na stranu MD a na účet 211 – Pokladna na stranu D a poté zaúčtuje i předpis úhrady schodku zaměstnanci. Tato operace je zachycena na účtu 335 – Pohledávky za zaměstnanci a 668 – Ostatní finanční výnosy. po uhrazení schodku zaměstnancem do pokladny se předpis na účtech 211 a 335 vyruší zaúčtováním na opačnou stranu, než bylo účtováno.

Pohledávky

Inventuru pohledávek společnosti provádí účetní jednotka pomocí dokladů. Zjišťuje, zda stav, který má zaznamenaný v účetnictví, odpovídá stavu, který je uveden v knize faktur. Účetní jednotka oceňuje pohledávky v době jejich vzniku jmenovitou hodnotou, která je poté snižována o opravné položky. Společnost rozděluje své pohledávky na dlouhodobé a krátkodobé. Ve sledovaném roce 2016 neměla společnost žádné dlouhodobé pohledávky. Krátkodobé pohledávky rozděluje účetní jednotka do čtyř skupin:

- pohledávky po lhůtě splatnosti do 30 dnů,
- pohledávky po lhůtě splatnosti od 30 do 90 dnů,
- pohledávky po lhůtě splatnosti od 90 do 180 dnů,

- pohledávky po lhůtě splatnosti od 180 dnů.

Při inventarizaci pohledávek účetní jednotka zjistila, že v roce 2016 tvořily 52 % pohledávky po lhůtě splatnosti nad 90 dnů z celkové velikosti pohledávek z obchodního styku. Přesná hodnota pohledávek po lhůtě splatnosti nad 90 dnů činila 32 622 tis. Kč.

4.1.2 Závazky

Závazky společnosti, stejně jako pohledávky, podléhají dokladové inventuře. Účetní jednotka porovnává, zda stav závazků zachycený v účetnictví odpovídá stavům zaznamenaným v knize faktur. Veškeré závazky společnosti jsou zaúčtovány ve jmenovité hodnotě v době, kdy nastávají. Stejně jako pohledávky se závazky společnosti rozdělují na dlouhodobé a krátkodobé. V roce 2016 společnost neměla žádné dlouhodobé závazky. Krátkodobé závazky společnosti jsou rozčleněny, jako pohledávky, podle počtu dnů po jejich lhůtě splatnosti. Přehled hodnot krátkodobých závazků po lhůtě splatnosti za rok 2016 je znázorněn v Tabulce 4.

Tabulka 4 Krátkodobé závazky společnosti v roce 2016

Počet dnů	Sledované období (v tis. Kč)	
	Z obchodního styku	Ostatní
Do 30	4 683	0
30-90	3 095	0
90-180	24	0
180 a více	110	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle Or.justice, 2018d

Z Tabulky 4 je patrné, že společnost Svět oken měla v roce 2016 krátkodobé závazky pouze z obchodního styku. Největší část závazků z obchodního styku tvořily závazky po lhůtě splatnosti do 30 dnů.

4.2 Doučtování účetních operací na konci roku

Účetní jednotka společnosti Svět oken s.r.o. má za povinnost před uzavřením účetních knih zaznamenat všechny účetní operace, které v uzavíraném roce vznikly a které společnosti zaručí spolehlivé zobrazení skutečnosti.

4.2.1 Dlouhodobý majetek

U dlouhodobého majetku je na konci roku kontrolováno jeho opotřebení, které účetní jednotka vyjadřuje pomocí odpisů. Dle druhu majetku si účetní jednotka určí, jakým způsobem a jak dlouho bude majetek odpisovat, a tak postupuje po celou dobu jeho vlastnění. Dlouhodobý hmotný majetek společnosti, který má investiční charakter je odpisován zrychleným způsobem dle odpisových skupin, které jsou vypsány v Zákoně o daních z příjmů.

Dlouhodobý majetek hmotný a nehmotný, který účetní jednotka nakoupila se oceňuje pořizovací cenou sníženou o oprávky a popřípadě opravné položky. Pořizovací cena dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku je odpisována po dobu odhadované životnosti majetku, netýká se to pozemků a nedokončených investic. Ke zvyšování pořizovací ceny majetku dochází v případě, že technické zhodnocení u jednotlivého hmotného majetku překročilo částku 40 000 Kč v úhrnu za zdaňovací období. U nehmotného majetku se zvyšuje pořizovací cena v případě, že technické zhodnocení přesáhlo částku 60 000 Kč ve sledovaném zdaňovacím období. Odpisový plán účetních odpisů dlouhodobého hmotného majetku sestavuje účetní jednotka v interním předpisu. Tento odpisový plán je stanoven tak, že za základ se vezmou metody, které jsou používány při vyčíslování daňových odpisů. Účetní odpisy jsou tak stanoveny na stejnou dobu použitelnosti, jako je stanoveno u daňových pouze s rozdílem, že účetní odpisy jsou účtovány s přesností na měsíce. Tímto poté vznikají rozdíly mezi účetními a daňovými odpisy. V účetnictví podniku jsou odpisy zachycovány na jednotlivých analytických účtech.

Drobný dlouhodobý majetek společnosti je rozdělován do dvou kategorií. První kategorií je drobný dlouhodobý majetek v hodnotě 3 0001 – 10 000 Kč, druhou kategorií je drobný dlouhodobý majetek v hodnotě 10 001 – 40 000 Kč. Drobný dlouhodobý majetek s hodnotou do 10 000 Kč je veden jako zásoba a je účtován do nákladů společnosti. Při vyskladnění je o tomto majetku účtováno na účtu 501 – Spotřeba materiálu. Drobný dlouhodobý majetek, jehož hodnota je vyšší než 10 000 Kč, ale současně nižší než 40 000 Kč se účtuje na účet 022 – Drobný dlouhodobý majetek a je při zařazení do používání odepsán 50 %. Účetní jednotka ho odpisuje po dvě účetní období. Dlouhodobý hmotný majetek společnosti je zaznamenán v Tabulce 5. Účtování o drobném dlouhodobém hmotném majetku je zachyceno v Tabulce 6.

Tabulka 5 Oprávky a zůstatková cena dlouhodobého hmotného majetku společnosti

Skupina majetku	Pořizovací cena (v tis. Kč)	Oprávky (v tis. Kč)	Zůstatková cena (v tis. Kč)
Samostatné movité věci	134 463	123 050	11 413
Z toho:			
Stroje a přístroje	89 650	84 951	4 699
Inventář	14 826	14 024	802
Dopravní prostředky	29 987	24 075	5 912

Zdroj: Vlastní zpracování dle Or.justice, 2018d

V Tabulce 5 jsou zaznamenány hodnoty a skupiny samostatných movitých věcí společnosti Svět oken za rok 2016. Účetní jednotka na konci sledovaného období zjistila,

že celková zůstatková hodnota majetku, konkrétně strojů a přístrojů, inventáře a dopravních prostředků, řazeného do samostatných movitých věcí je 11 413 000 Kč. Největší podíl na této zůstatkové ceně mají dopravní prostředky společnosti.

Tabulka 6 Účtování drobného dlouhodobého hmotného majetku společnosti

Účetní případ	Účtování	
	MD	D
Pořízení DDHM v hodnotě 10 001 - 40 000 Kč	042	321
Zařazení DDHM do užívání	022	042
Odpis DDHM	551.022	082
Vyřazení odepsaného DDHM z užívání	082	022
Pořízení DDHM v hodnotě 3001 - 10 000 Kč	111	321
Zařazení DDHM do užívání	112	111
Vyřazení DDHM z užívání	501	112

Zdroj: Vlastní zpracování

Účetní jednotka zachytí pořízení drobného dlouhodobého majetku v hodnotě 10 001 – 40 000 Kč na účet 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku na stranu MD a na účet 321 – Dodavatelé na stranu D. Jeho zařazení do užívání se promítne na účtu 022 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek na straně MD a na účtu 042 se hodnota majetku vyruší účtováním na opačnou stranu než, když o něm účetní jednotka účtovala při jeho pořízení. Odpis drobného dlouhodobého hmotného majetku je zachycen na účtu 551.022 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku na straně MD a na účtu 082 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku na straně D. Vyřazení tohoto majetku se promítne na účtu 082 na straně MD a na účtu 022 na straně D, čímž se hodnoty tohoto majetku zachycené na daných účtech vynulují. U majetku, který účetní jednotka vede jako zásobu, neboť jeho cena je v rozmezí 3 001 – 10 000 Kč se jeho pořízení zaznamená na účet 111 – Pořízení materiálu na stranu MD a na účet 321 – Dodavatelé na stranu D. Jeho zařazení do užívání společností se promítne na účtu 112 – Materiál na skladě na straně MD a vyruší se účet 111 účtováním na stranu D. Následné vyřazení drobného dlouhodobého hmotného majetku spadajícího do této kategorie účetní jednotka zaúčtuje na účet 501 – Spotřeba materiálu na stranu MD a na účet 112 na stranu D.

Dlouhodobý nehmotný majetek společnosti, do kterého se řadí software, odpisuje účetní jednotka měsíčně. Odpisový plán účetních odpisů je ve společnosti sestavován v interním předpisu tak, že účetní odpisy jsou stanoveny po stejnou dobu použitelnosti jako odpisy daňové. Účetní jednotka rozlišuje drobný dlouhodobý nehmotný majetek. Tento majetek se dále třídí do dvou skupin. První skupinou je drobný dlouhodobý nehmotný majetek do 10 000 Kč,

který účetní jednotka účtuje do nákladů společnosti na účet 518.019 – Drobný nehmotný majetek. Druhou skupinou je drobný dlouhodobý nehmotný majetek v hodnotě 10 001 – 60 000 Kč. O tomto majetku účtuje účetní jednotka na účtu 019.000 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek 10 001 – 60 000 Kč. K tomuto majetku se ve společnosti tvoří oprávky na účtu 079.000 po dobu 24 měsíců od měsíce následujícího po měsíci zařazení. Účtování o drobném dlouhodobém nehmotném majetku společnosti je znázorněno v Tabulce 7.

Tabulka 7 Účtování drobného dlouhodobého nehmotného majetku společnosti

Účetní případ	Účtování	
	MD	D
Pořízení DDNM v hodnotě 10 001 - 60 000 Kč	041	321
Zařazení DDNM do užívání	019.000	041
Odpis DDNM	551.019	079.000
Vyřazení odepsaného DDNM z užívání	079.000	019.000
Pořízení DDNM v hodnotě 3 001 - 10 000 Kč	518.019	321

Zdroj: Vlastní zpracování

Pořízení drobného dlouhodobého nehmotného majetku, jehož hodnota je v rozmezí 10 001 – 60 000 Kč zaúčtuje účetní jednotka na účet 041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku na stranu MD a na účet 321 – Dodavatelé na stranu D. Zařazení tohoto majetku do užívání se promítne na účtu 019.000 – Jiný dlouhodobý nehmotný majetek na straně MD a zaúčtováním na stranu D se vyruší účet 041. Odpis tohoto majetku zachytí účetní jednotka na účtu 551.019 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku na straně MD a na účtu 079.000 – Oprávky k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku na straně D, ke kterým vede analytickou evidenci. Vyřazení majetku spadajícího do této skupiny se promítne na účtu 079.000 na straně MD a na účtu 019.000 na straně D. Pořízení drobného dlouhodobého nehmotného majetku v hodnotě 3 001 – 10 000 Kč zaúčtuje účetní jednotka na účet 518.019 – Spotřeba jiného dlouhodobého nehmotného majetku na straně MD a na účet 321 – Dodavatelé.

4.2.2 Zásoby

Účetní jednotka rozlišuje zásoby podniku na zásoby nakupované a zásoby vytvořené vlastní činností. Zásoby, které společnost vytvořila vlastní činností, jsou oceněny vlastními náklady. Tyto náklady zahrnují přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a část nepřímých nákladů, která se vztahuje k výrobě. Zásoby nakoupené jsou oceňovány pořizovacími cenami. Pořizovací cena zásob zahrnuje cenu pořízení a vedlejší pořizovací náklady. Do vedlejších pořizovacích nákladů patří:

- clo,

- dopravné,
- pojistné,
- provize
- jiné.

Společnost Svět oken člení zásoby do třech skupin – materiál, nedokončená výroba a polotovary a výrobky. Hodnota jednotlivých zásob ve sledovaném roce 2016 je znázorněna v Tabulce 8.

Tabulka 8 Zásoby společnosti

Zásoby	Hodnota zásob (v tis. Kč)
Materiál	45 170
Nedokončená výroba a polotovary	2 658
Výrobky	9 463

Zdroj: Vlastní zpracování dle Or.justice, 2018d

Do materiálu podniku se řadí majetek, který účetní jednotka nezařadila do dlouhodobého majetku, materiál, který slouží technicko-hospodářským pracovníkům k výkonu své práce (kancelářské sponky, papíry, ...) a součástky k výrobě oken a dveří (plastové profily, okenní kování, skla, ...). Mezi nedokončenou výrobu a polotovary jsou zařazeny nedodělaná okna a dveře, které se nestihly do konce účetního období vyrobit a do výrobků účetní jednotka řadí již dokončená, vyrobená, plastová a hliníková okna a dveře, žaluzie a sítě proti hmyzu, které posléze putují k zákazníkům.

Účtování zásob společnosti je prováděno způsobem B evidence zásob. To znamená, že účetní jednotka účtuje zásoby přímo do spotřeby. Příklad účtování o materiálu společnosti je znázorněn v Tabulce 9.

Tabulka 9 Účtování materiálu způsob B

Účetní případ	Účtování	
	MD	D
Pořízení materiálu	501	321
Doprava materiálu placená z pokladny	501	211
Příjem materiálu na sklad	neúčtuje se	neúčtuje se
Výdej materiálu ze skladu	neúčtuje se	neúčtuje se
Převod počátečního stavu na konci období	501	112
Převod konečného stavu na konci období	112	501

Zdroj: Vlastní zpracování

Pořízení materiálu se v účetnictví promítne na účtu 501 – Spotřeba materiálu na straně MD a na účtu 321 – Dodavatelé na straně D. V případě, že s pořízením materiálu souvisely i jiné náklady, např. doprava materiálu, zaznamená účetní jednotka tuto skutečnost na účtu 501

na straně MD, čímž se zvýší hodnota materiálu a na účtu 211 – Pokladna, na stranu D, v případě, že doprava byla placena z pokladny v hotovosti. Příjem materiálu na sklad a výdej materiálu ze skladu se u způsobu B neúčtuje. Na konci sledovaného období musí účetní jednotka převést počáteční stav materiálu a konečný stav materiálu. Převod počátečního stavu na konci období zaúčtuje na účet 501 – Spotřeba materiálu na stranu MD a na účet 112 – Materiál na skladě na stranu D. Převod konečného stavu na konci období se účtuje na stejné účty, avšak na jejich druhou stranu.

4.2.3 Oceňování cenných papírů

Společnost Svět oken nevlastní žádné cenné papíry. Účetní jednotka o nich ve sledovaném roce 2016 nemohla účtovat a provádět doúčtování účetních operací na konci roku.

4.2.4 Kurzové rozdíly

Účetní jednotka k okamžiku vyhotovení účetní uzávěrky kontroluje jednotlivé položky, u kterých má zaznamenáno, že jsou v účetnictví společnosti vedeny v měně domácí, koruně české, i v měně cizí. Jejím úkolem je na konci sledovaného období přepočítat a vyčíslit majetek a závazky společnosti Svět oken vedené v cizí měně a určit, zda v uzavíraném období dochází k nějakému kurzovému rozdílu.

Při přepočtu cizích měn na měnu českou využívá společnost měsíční kurz, který stanovila Česká národní banka k prvnímu dni měsíce. V době, kdy se uzavírá sledovaný rok, tedy ke dni 31.12. přepočítává účetní jednotka všechny pohledávky a závazky evidované v cizí měně, stavy devizových účtů a pokladen dle aktuálního kurzu, který byl vydán Českou národní bankou. Účetní využívá kurz platný k datu, ke kterému je účetní závěrka sestavována. Kurz, který byl platný 16.12.2016 je v Tabulce 10.

Tabulka 10 Vybrané kurzy měn vyhlášené ČNB k 16.12.2016

Země	Měna	Množství	Kód	Kurz
Polsko	zlotý	1	PLN	6, 127
Velká Británie	libra	1	GBP	31, 687
Slovensko	euro	1	EUR	27, 020

Zdroj: Vlastní zpracování

V Tabulce 10 jsou znázorněny kurzy třech vybraných cizích měn a jejich kurz ke dni 16.12.2016. Přibližně v této době byly přepočítávány pohledávky, závazky, devizové účty a pokladny, které účetní jednotka vedla v cizí měně.

V následujících tabulkách je znázorněn výpočet kurzovních rozdílů a jejich účtování. Pro ukázkou výpočtu kurzových rozdílů byly použity fiktivní hodnoty.

Tabulka 11 Stav jednotlivých účtů

Účet	Hodnota v euro	Hodnota v Kč
Pohledávky	5 500	150 000
Závazky	3 350	90 000
Devizový účet	13 580	365 500
Pokladna	500	13 600

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 11 obsahuje příklad konečných zůstatků účtů evidovaných v eurech ke dni zjišťování kurzových rozdílů. Tato tabulka bude sloužit jako podklad pro přepočet účtů v eurech na českou měnu.

Tabulka 12 Výpočet kurzových rozdílů

Účet	Přepočet hodnoty v euro na Kč	Přepočtená hodnota v Kč	Srovnání s hodnotou v Kč	Kurzový rozdíl	Zisk/ztráta
Pohledávky	$5\,500 * 27,02$	148 610	$150\,000 > 148\,610$	1 390	ztráta
Závazky	$3\,350 * 27,02$	90 517	$90\,000 < 90\,517$	-517	zisk
Devizový účet	$13\,580 * 27,02$	366 931,60	$365\,500 < 366\,931,6$	-1 431,60	zisk
Pokladna	$500 * 27,02$	13 510	$13\,600 > 13\,510$	90	ztráta

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 12 zachycuje postup přepočtu cizí měny na měnu českou u jednotlivých účtů. Výpočet kurzových rozdílů bude vysvětlen na účtu pohledávky. Účetní jednotka musí nejprve provést přepočet cizí měny na měnu domácí. Z Tabulky 11 vyplývá, že hodnota pohledávek v eurech je 5 500 a kurz stanovený ČNB znázorněný v Tabulce 10 je 27,020. Aby účetní jednotka zjistila, jaká je hodnota pohledávek v Kč musí mezi sebou vynásobit 5 500 a 27,020. Přepočtená hodnota pohledávek na Kč činí 148 610. Druhým krokem, který musí účetní jednotka podstoupit, je srovnání vypočtené částky s částkou zaevidovanou. Tato částka je znázorněna v Tabulce 11 ve sloupečku Hodnota v Kč. Účetní jednotka zjistila, že zaevidovaná částka pohledávek činila 150 000 Kč a přepočtená hodnota pohledávek 148 610 Kč. Částka 150 000 Kč je vyšší než zjištěná hodnota pohledávek, proto účetní jednotce vznikl kurzovní rozdíl. Při odečtu hodnot mezi sebou účetní jednotka zjistila, že zaevidovaná hodnota pohledávek je vyšší než hodnota zjištěná při přepočtu pohledávek na Kč, konkrétně o 1 390 Kč a vzniká kurzová ztráta. V případě, že by zjištěná hodnota byla nižší než hodnota evidovaná, jednalo by se o kurzový zisk. Postup účtování zjištěných kurzových ztrát a zisků je znázorněn v Tabulce 13.

Tabulka 13 Účtování kurzových rozdílů

Účet	Účtování	
	MD	D
Pohledávky	563	311.200
Závazky	321.200	663
Devizový účet	221.200	663
Pokladna	563	211.200

Zdroj: Vlastní zpracování

Z předešlé tabulky je patrné, že účetní jednotce vznikly kurzové rozdíly. Účtování o jednotlivých kurzových rozdílech je zobrazeno v Tabulce 13. V případě, že účetní jednotka zjistila, že při přepočtu účtu v cizí měně na měnu domácí došlo ke kurzovní ztrátě, je tato skutečnost účtována na účet 563 – Kurzové ztráty na stranu MD a na konkrétní analytický účet u něhož ztráta vznikla na stranu D. Pokud účetní jednotka při přepočtu zjistila, že u účtu došlo ke kurzovému zisku, zaúčtuje tuto situaci na účet 663 – Kurzové zisky na stranu D a na příslušný analytický účet na stranu MD.

4.2.5 Opravné položky

Společnost Svět oken vytváří opravné položky. V případě, kdy účetní jednotka zjistí, že došlo ke snížení ocenění zásob v účetnictví, které není trvalého charakteru, vytvoří opravnou položku k zásobám. Toto snížení ocenění zásob může být způsobeno na základě věkové analýzy zásob, na základě analýzy prodejních cen či na základě jiných skutečností. Účtování o opravných položkách tvořených k zásobám je zachyceno v Tabulce 14.

Tabulka 14 Účtování opravných položek u zásob

Účetní případ	Účtování	
	MD	D
Tvorba opravné položky k materiálu	559	191
Zrušení opravné položky k materiálu	191	559
Tvorba opravné položky k výrobkům	559	194
Zrušení opravné položky k výrobkům	194	559
Tvorba opravné položky ke zboží	559	196
Zrušení opravné položky ke zboží	196	559

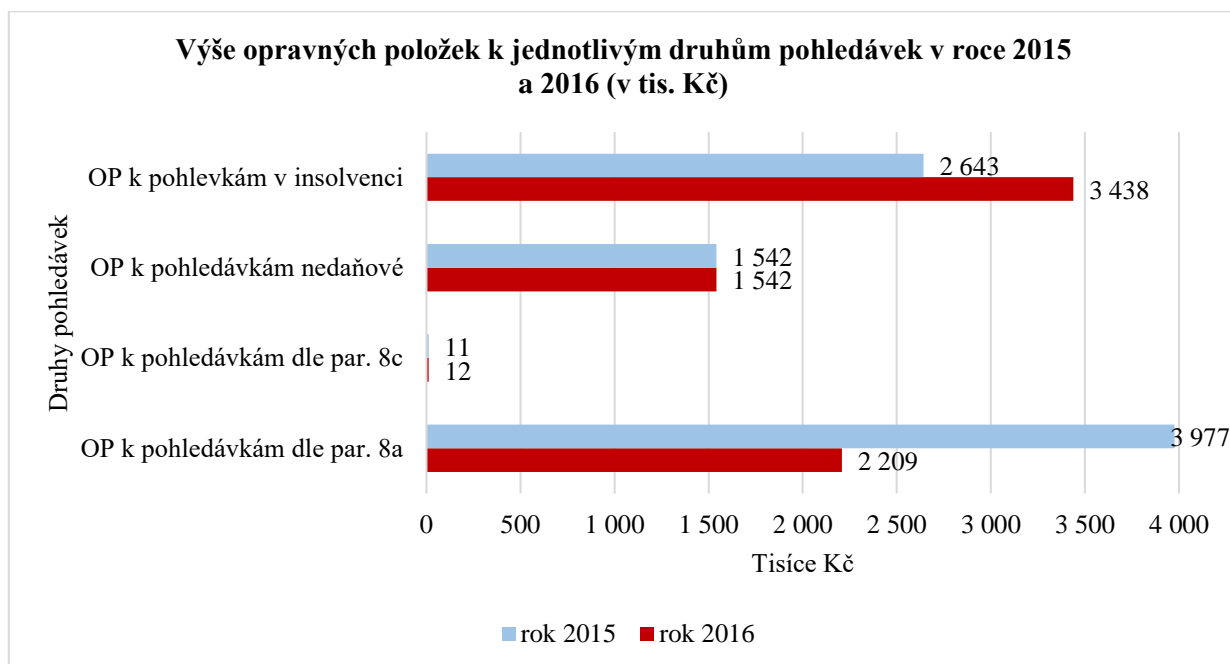
Zdroj: Vlastní zpracování

Účtování opravných položek k zásobám se promítá na účtu 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti a na účtu příslušného druhu zásob. Tvorba OP k materiálu se zaúčtuje na účet 559 na stranu MD a na účet 191 – Opravná položka k materiálu na stranu D. Její zrušení se zachytí na stejných účtech, na kterých se účtovalo při tvorbě OP, avšak na opačných stranách účtů.

Účetní jednotka během účetního období vytváří opravné položky k pohledávkám. Pohledávky společnosti jsou rozčleněny do čtyř skupin:

- OP k pohledávkám dle paragrafu 8a (OP k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994),
- OP k pohledávkám dle paragrafu 8c (OP k pohledávkám do 30 000 Kč),
- OP k pohledávkám nedaňové,
- OP k pohledávkám v insolvenční.

Obrázek 28 porovnává hodnotu opravných položek ve sledovaném období, roce 2016, a v minulém účetním období, roce 2015.

Obrázek 28 OP k pohledávkám v roce 2015 a 2016

Zdroj: Vlastní zpracování

Na Obrázku 28 grafické znázornění výše jednotlivých druhů opravných položek, které společnost vytvářela v roce 2015 a 2016. Je viditelné, že největší hodnotu opravných položek ve sledovaném období, roce 2016, měly OP k pohledávkám v insolvenční. Jejich hodnota činila 3 438 000 Kč. Ve srovnání s předešlým rokem se jejich hodnota zvýšila o více než 30 %. Naopak hodnota opravných položek k pohledávkám do 30 000 Kč, označených jako OP k pohledávkám dle par. 8c, zůstala téměř stejně nízká, jako v předchozím roce. Hodnota OP k pohledávkám dle par. 8c byla 12 000 Kč.

4.2.6 Rezervy

Účetní jednotka ve sledovaném období nevytvořila žádnou rezervu. Nemusí tedy doúčtovat účetní operace na konci spojené s tvorbou a čerpáním rezerv.

4.2.7 Časové rozlišení nákladů a výnosů, dohadné položky

Účetní jednotka využívá účtu časového rozlišení nákladů a výnosů v případě, že potřebuje rozdělit náklady či výnosy do dvou a více za sebou jdoucích období. Ve společnosti Svět oken se tyto situace označují jako časové rozlišení pasivní a časové rozlišení aktivní. Do časového rozlišení pasivního řadí účetní jednotka ty náklady běžného období, které budou vyúčtovány až v následujícím zdaňovacím období. Naopak časové rozlišení aktivní zahrnuje ty náklady, které budou nákladem až dalších účetních období.

Na konci roku účetní jednotka zjistila, že má na účtech časového rozlišení nákladů a výnosů a účtech dohadných položek stavy, které jsou zaznamenány v Tabulce 15.

Tabulka 15 Konečný stav dohadných účtů a účtů časového rozlišení

Účet	Stav na konci roku (v tis. Kč)
Dohadné účty aktivní	0
Dohadné účty pasivní	0
<i>Časové rozlišení aktiv</i>	
Náklady příštích období	457
Komplexní náklady příštích období	0
Příjmy příštích období	1 597
<i>Časové rozlišení pasiv</i>	
Výdaje příštích období	289
Výnosy příštích období	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Tabulky 15 je zřejmé, že účetní jednotka měla na konci roku 2016 rozúčtováno pouze na třech účtech. Byl jimi účet 381 – Náklady příštích období, jehož stav na konci roku měl hodnotu 457 000 Kč, účet 385 – Příjmy příštích období s částkou 1 597 000 Kč a účet 383 – Výdaje příštích období se stavem 289 000 Kč.

4.2.8 Zjištění výsledku hospodaření před zdaněním

Ještě před tím, než může účetní jednotka uzavřít všechny účty, musí vypočítat hospodářský výsledek před zdaněním za uzavíratelný rok. Postup výpočtu výsledku hospodaření před zdaněním je znázorněn v následujících tabulkách. V Tabulce 16 je znázorněn výpočet provozního HV a v Tabulce 17 je zobrazen výpočet finančního HV. V obou tabulkách jsou zachyceny hodnoty nákladů a výnosů, které účetní jednotka ve sledovaném roce měla.

Tabulka 16 Výpočet provozního HV

Provozní výnosy	Hodnota (v tis. Kč)
Tržby z prodeje výrobků a služeb	688 463
Tržby za prodej zboží	30 247
Ostatní provozní výnosy	17 969
Celkem	736 679
Provozní náklady	Hodnota (v tis. Kč)
Výkonová spotřeba	564 272
Osobní náklady	136 597
Úpravy hodnot v provozní oblasti	6 141
Ostatní provozní náklady	8 400
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-3 279
Celkem	712 131
Provozní HV = provozní výnosy - provozní náklady	24 548

Zdroj: Vlastní zpracování

Provozní hospodářský výsledek společnosti je zjištěn rozdílem mezi provozními výnosy a provozními náklady. Mezi provozní výnosy jsou dle výkazu zisku a ztrát zařazeny tržby z prodeje výrobků a služeb, tržby za prodej zboží a ostatní provozní výnosy. Do provozních nákladů spadá výkonová spotřeba, osobní náklady, úpravy hodnot v provozní oblasti, ostatní provozní náklady a změna stavu zásob vlastní činnosti. Provozní výsledek hospodaření se zjistí, pokud účetní jednotka od celkové hodnoty provozních výnosů odečte celkovou hodnotu provozních nákladů. Provozní výsledek hospodaření za rok 2016 činí 24 548 000 Kč.

Tabulka 17 Výpočet finančního HV

Finanční výnosy	Hodnota (v tis. Kč)
Výnosové úroky a podobné výnosy	32
Ostatní finanční výnosy	873
Celkem	905
Finanční náklady	Hodnota (v tis. Kč)
Ostatní finanční náklady	1 037
Celkem	1 037
Finanční HV = finanční výnosy - finanční náklady	-132

Zdroj: Vlastní zpracování

Finanční výsledek hospodaření je rozdíl mezi finančními výnosy a finančními náklady společnosti. Finanční výnosy za rok 2016 činily 905 000 Kč a finanční náklady 1 037 000 Kč. Po odečtení je získán finanční výsledek hospodaření, který za rok 2016 byl -132 000 Kč.

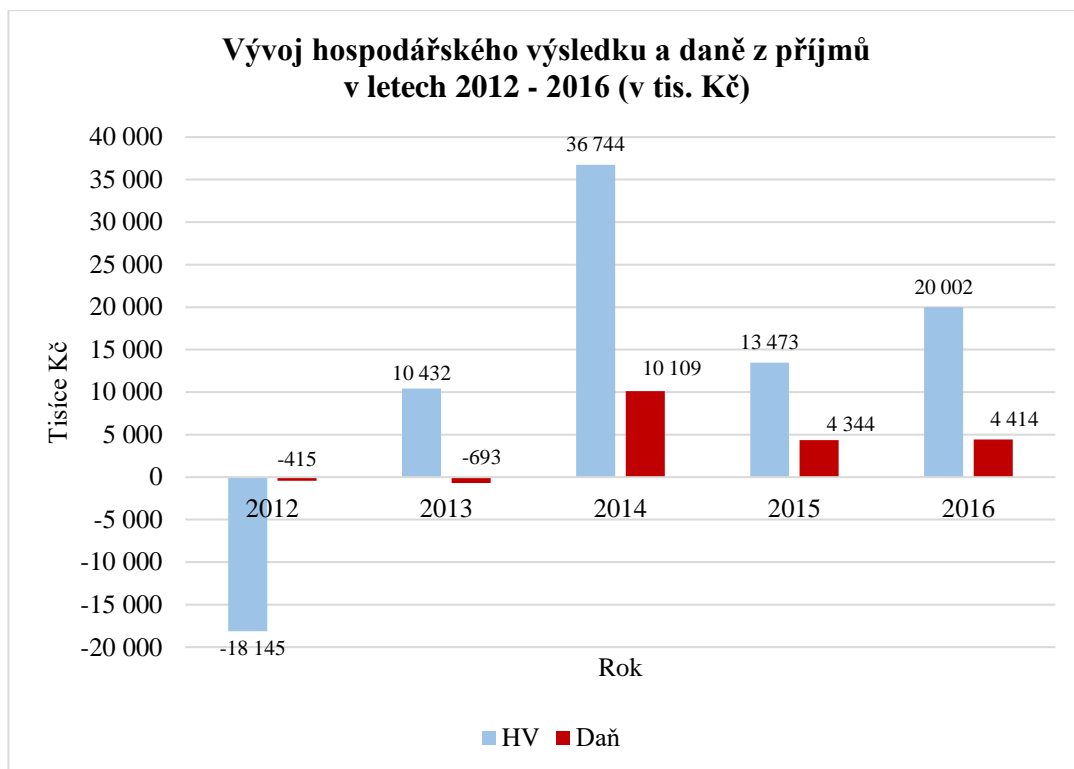
Celkový HV před zdaněním je součtem provozního HV a finančního HV. Konkrétně: 24 548 000 + (-132 000) = 24 416 000 Kč.

4.2.9 Výpočet daně z příjmů

Před odečtením daně z příjmů musela účetní jednotka určit její výši. Při výpočtu daně z příjmů musela účetní jednotka zohlednit daňově uznatelné a daňově neuznatelné náklady, které společnost ve sledovaném roce měla. Aby budoucí zaplacená daň z příjmů nebyla moc vysoká, došlo při výpočtu daně k odečtení daňově neuznatelných nákladů. Mezi daňově neuznatelné náklady byly zahrnovány např. náklady na reprezentaci, do kterých byly zařazeny náklady na občerstvení a nealkoholické nápoje, které zaměstnanci obdrželi na školení.

Účetní jednotka zjistila, že za sledovaný rok byl celkový hospodářský výsledek před zdaněním v hodnotě 24 416 000 Kč. Od tohoto HV účetní jednotka odečetla zjištěnou daň z příjmů, která činila 4 414 000 Kč a zjistila výsledek hospodaření po zdanění. Výsledek hospodaření po zdanění byl roven 20 002 000 Kč. Jednalo se taktéž o výsledek hospodaření za účetní období, neboť účetní jednotka nepřeváděla žádný podíl na výsledku hospodaření svým společníkům. Za sledované období dosáhla účetní jednotka zisku.

Jak se hospodářský výsledek a daň z příjmů vyvíjely v průběhu 5 let je znázorněno na Obrázku 29.

Obrázek 29 Vývoj HV a daně z příjmů v letech 2012-2016

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Obrázku 29 je viditelné, že stejně jako ve sledovaném roce, tak i v předchozích 4 letech dosáhla společnost zisku a daně z příjmů, kterou musela společnost odvézt byla, vyjma roku 2012, v kladných číslech. V roce 2012 se společnosti tolik nedařilo a její výsledek hospodaření byl ve ztrátě 18 145 000 Kč.

4.2.10 Uzavření účtů

Posledním krokem, který musí účetní jednotka na konci roku udělat, je uzavření všech účtů. Konečné stavy nákladových a výnosových účtů jsou převedeny na účet 710 – Účet zisků a ztrát a konečné stavy rozvahových účtů jsou převedeny na účet 702 – Konečný účet rozvahový. Rozpis účtů, které se účtují na účet 702 – Konečný účet rozvahový je zachycen v Tabulce 18.

Tabulka 18 Konečný účet rozvažný

702 - Konečný účet rozvažný			
Aktiva		Pasiva	
<i>Dlouhodobý majetek</i>		<i>Vlastní zdroje</i>	
Dlouhodobý hmotný majetek	11 414	Základní kapitál	100
Dlouhodobý finanční majetek	0	Ážio a kapitálové fondy	0
<i>Oběžná aktiva</i>		<i>Fondy ze zisku</i>	
Zásoby	57 201	HV minulých let	130 963
Pohledávky	33 091	HV běžného účetního období	20 002
Krátkodobý finanční majetek	0	<i>Cizí zdroje</i>	
Peněžní prostředky	121 493	Rezervy	0
Časové rozlišení aktiv	2 054	Závazky	73 899
		Časové rozlišení pasiv	289
Aktiva celkem	225 253	Pasiva celkem	225 253

Zdroj: Vlastní zpracování

V Tabulce 18 jsou zachyceny konečné stavy jednotlivých aktivních i pasivních účtů, které se na konci účetního období účtují na účet 702 – Konečný účet rozvažný. Součet aktiv i pasiv musí být na tomto účtu shodný stejně, jak tomu bylo dosaženo v tabulce. Celková hodnota aktiv společnosti byla na konci roku rovna hodnotě 225 253 000 Kč stejně jako pasiva.

4.3 Shrnutí kapitoly

Předposlední kapitola se zabývala popisem sestavování účetní uzávěrky ve společnosti Svět oken. Celá kapitola byla rozdělena na dvě části. První částí byla inventarizace majetku a závazků. Druhá část obsahovala popis toho, jakým způsobem účetní jednotka doúčtovává účetní operace na konci roku. V následující kapitole budou shrnuty zjištěné skutečnosti a sepsány návrhy a doporučení toho, co by účetní jednotka mohla ve svém chodu zlepšit.

5 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

V návaznosti na všechny předchozí kapitoly se tato kapitola bude zabývat shrnutím vyhotovení účetní uzávěrky společnosti Svět oken. Budou vybrány některé činnosti prováděné při účetní uzávěrce a navrhnu, jak by mohly být zlepšeny, či určeno, které z nich jsou naopak prováděny dobře.

Účetní jednotka se při sestavování účetní uzávěrky řídila převážně Zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a českými účetními předpisy, a tak při psaní této bakalářské práce nebyly odhaleny žádné vážné nedostatky, kterých by se účetní jednotka při sestavování účetní uzávěrky v roce 2016 dopustila. Při své práci dodržovala stanovené postupy a důkladně si stanovila časový harmonogram všech prováděných prací. Účetní jednotka dbala na to, aby obě části účetní uzávěrky – inventarizace majetku a závazků a doúčtování účetních operací na konci roku, byly provedeny včas, správně a dle skutečnosti. Vyhotovenou účetní uzávěrku společnost předala pověřenému auditorovi, který prověřil, zda zjištěné údaje, které byly předmětem účetní uzávěrky, byly správně a zda vše odpovídalo reálnému hospodaření společnosti. Tímto postupem docílila toho, že účetní uzávěrka za rok 2016 podává reálné zobrazení chodu společnosti za uzavírané účetní období.

Inventarizace majetku a závazků společnosti byla prováděna správně. V průběhu celého roku docházelo k inventuře majetku a závazků na jednotlivých pobočkách, kde si vedoucí pobočky sami kontrolovali, zda zaevidovaný stav odpovídal stavu, který se v místě pobočky ve sledované období nacházel. Na konci účetního období byly sesumírovány zjištěné výsledky inventury a odpovědná osoba zrealizovala celkovou inventarizaci majetku a závazků celé společnosti. Z tohoto důvodu hodnotím inventarizaci majetku a závazků jako vyhovující, neboť tento proces neprobíhal pouze jednou za rok, ale každý vedoucí pobočky si kontroloval svůj majetek a závazky v průběhu celého účetního období. Jak bylo zmíněno v podkapitole 4.1 Inventarizace majetku a závazků v případě, že by vedoucí pobočky zjistil, že např. ve své pokladně má méně peněz, než kolik má evidováno v pokladní knize, je tato skutečnost řešena ihned.

Při doúčtování účetních operací na konci roku účetní jednotka dbala na spolehlivé zobrazení skutečnosti hospodaření společnosti. Aby se účetní jednotka mohla lépe zorientovat ve svém majetku, evidovala ho na analytických účtech. To usnadňuje práci při přesném zjišťování toho, jaký druh majetku účetní jednotka např. odepsala, neboť k analytickému účtování docházelo i při účtování odpisů u jednotlivého majetku společnosti. Tento postup hodnotím kladně, neboť analytická evidence poskytuje podrobnější údaje a účetní jednotka má

tak přehled o konkrétním druhu majetku než kdyby např. používala účet 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku pro všechny druhy tohoto majetku. Analytické účty může účetní jednotka vytvářet dle potřeby a v průběhu roku je doplňovat do účtového rozvrhu společnosti.

Oproti dlouhodobému majetku, který dle mého názoru společnost eviduje výborně, na tom nejsou zásoby společnosti tak dobře. Účetní jednotka účtovala o svých zásobách tzv. způsobem B. Tento způsob účtování zásob je pro účetní jednotku jednodušší díky tomu, že veškeré zásoby jsou účtovány rovnou do spotřeby. Účtování způsobem B však neumožňuje nahlédnout do průběžných údajů o stavu zásob v průběhu roku, protože až na konci účetního období, kdy je provedena inventura a účetní jednotka zjistí konečný zůstatek, se tato skutečnost účtuje na účty zásob. Nelze tedy jednotlivé zásoby v průběhu roku zkontrolovat a účetní jednotka nemůže nahlédnout a dohledat při případných neshodách do konkrétních účtů zásob. Doporučila bych společnosti účtovat o svých zásobách způsobem A, tedy nejprve zaevidovat své zásoby na příslušném rozvahovém účtu a až v době jejich spotřeby je účtovat do nákladů. K jednotlivým rozvahovým účtům by bylo možné poté zhotovit i analytickou evidenci pro jednotlivé druhy zásob, čímž by účetní jednotka měla ještě podrobnější informace o veškerých svých zásobách.

V mnou sledovaném roce 2016 účetní jednotka nevytvořila žádnou rezervu a tím nenavýšila cizí zdroje majetku společnosti. Vlastní kapitál společnosti se tak pohyboval v hodnotě 67 % z celkového kapitálu společnosti a tím převyšoval cizí zdroje jež zaujímaly 33 % celkového kapitálu.

Ve sledovaném roce 2016 hospodařila společnost úspěšně. To je zřejmé i z Obrázku 27, kde je zaznamenám výsledek hospodaření a tržby. V roce 2016 společnost dosáhla hospodářského výsledku ve výši 20 002 000 Kč. Tohoto kladného výsledku hospodaření bylo dosaženo díky úsporám, které společnost provedla ve vlastním provozu, avšak na kladném výsledku hospodaření mělo podíl i mírné navýšení prodejních cen, které pro zákazníky společnosti nemá kladný dopad. Díky dobrému hospodaření společnosti a současné ekonomické situaci v zemi se společnosti ve sledovaném roce zvýšil i objem provedených zakázek.

ZÁVĚR

Účetní uzávěrka je proces, kterým vyvrcholuje každé účetní období ve společnosti. Obsahuje dvě části – inventarizaci majetku a závazků a doúčtování účetních operací na konci roku. Těmto částem byla věnována celá bakalářská práce.

Cílem bakalářské práce byl rozbor účetní uzávěrky vybraného podniku a analýza průběhu těchto operací ve vybraném podniku.

První kapitola se zabývala vymezením základních pojmů účetní uzávěrky a závěrky. Představila pojem účetnictví a přiblížila pojmy, které se s pojmem účetní uzávěrka pojí.

Druhá kapitola definovala základní pojmy účetní uzávěrky a popsala postup jejího sestavení. Postup účetní uzávěrky byl rozdělen na dvě části – přípravné práce a doúčtování operací na konci roku. Činnosti, které se této části týkají byly průběžně popsány a znázorněny postupem účtování pomocí tzv. téček.

Třetí kapitola bakalářské práce představila podnik, ve kterém byla účetní uzávěrka zkoumána. Kapitola obsahovala základní údaje o společnosti, výrobní činnost a organizační strukturu.

Čtvrtá kapitola ukázala způsob sestavení účetní uzávěrky ve vybraném podniku. Zaměřila se na postup inventarizace majetku a závazků podniku a na to, jak účetní jednotka doúčtovávala účetní operace na konci roku. Všechny vybrané účetní operace, které podnik účtoval byly zachyceny a rozebrány pomocí předkontací.

Poslední, pátá kapitola této práce shrnula znalosti ze všech kapitol a provedla návrhy a doporučení pro tvorbu účetní uzávěrky ve vybrané společnosti.

POUŽITÁ LITERATURA A OSTATNÍ ZDROJE

- BARTKOVÁ, Hana. Účetní souvztažnosti 2008-2009: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2008. Praha: ASPI, c2008. ISBN 978-80-7357-338-6.
- BŘEZINOVÁ, Hana a Pavel ŠTOHL. *Finanční účetnictví II: účetní závěrka*. 2. vydání. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2017. ISBN 978-80-87314-88-3.
- Daň z příjmů. Peníze.cz [online]. [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/dan-z-prijmu>
- Druhy odpisů. Oalib.cz [online]. [cit. 2017-11-23]. Dostupné z: <https://www.oalib.cz/oskola/mod/book/tool/print/index.php?id=616#ch395>
- DUŠEK, Jiří. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle*. 6. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4060-7.
- HAVELEC, Jan. *Základy manažerského účetnictví*. Praha: Codex Bohemia, 1997. ISBN 80-85963-36-1.
- CHALUPA, Rostislav. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2011: úvod do soustavy účetnictví, dlouhodobý majetek mimo finanční majetek, zásoby, cenné papíry, finanční majetek, zúčtovací vztahy, vlastní kapitál, dlouhodobé závazky, úvěry, odložená daň a rezervy, náklady a výnosy, účetní závěrka, účetní a daňová soustava, mezinárodní standardy účetního výkaznictví, mezinárodní účetní standardy*. 9. vyd. Olomouc: Anag, 2011. ISBN 978-80-7263-650-1.
- Jak účtovat opravné položky – novinky v roce 2014. Uctovani.net [online]. [cit. 2017-11-26]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Jak-uctovat-opravne-polozky-novinky-v-roce-2014&idc=153>
- KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 13., aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2003. ISBN 80-7273-084-3.
- MACÍK, Karel. *Účetnictví pro manažery*. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-7169-225-5.
- MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4574-9.
- MUNZAR, Vladimír, Hana BŘEZINOVÁ a Ludmila MUZIKÁŘOVÁ. *Základy podvojného účetnictví*. 2. díl, Finanční účetnictví podnikatelů. Praha: Bilance, 1999. ISBN 80-86371-00-X.

- Notářský zápis 2003. Or.justice.cz [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=14346827&subjektId=233645&spis=836895>
- Notářský zápis 2004. Or.justice.cz [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=14346865&subjektId=233645&spis=836895>
- NOVOTNÝ, Pavel. Účetnictví pro úplné začátečníky 2017. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0429-1
- O společnosti. Svet-oken.cz [online]. [cit. 2017-10-12]. Dostupné z: <http://www.svet-oken.cz/cz/o-spolecnosti.html>
- Opravné položky k pohledávkám. Notia.cz [online]. [cit. 2017-11-26]. Dostupné z: <http://www.notia.cz/opravne-polozky-k-pohledavkam.html>
- Opravné položky. Az-data.cz [online]. [cit. 2017-11-26]. Dostupné z: <http://www.az-data.cz/slovník/opravne-polozky>
- OREMUSOVÁ, Petra a Jiří STROUHAL, *Účetní závěrka 2007*. Praha: ASPI, 2006. ISBN 978-80-7357-302-7
- PASEKOVÁ, Marie. *Finanční účetnictví*. Vyd. 2., upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2004. ISBN 80-7318-197-5.
- RANDÁKOVÁ, Monika, Jiřina BOKŠOVÁ a Jiří STROUHAL. *Finanční účetnictví v České republice*. Praha: Oeconomica, 2015. ISBN 978-80-245-2076-6.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Účetnictví pro manažery*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1195-8.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Základy finančního účetnictví*. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-86119-95-5.
- SLÁDKOVÁ, Eva. *Finanční účetnictví a výkaznictví*. Praha: ASPI, 2009. ISBN 978-80-7357-434-5.
- Slovníček účetních pojmů. Testyzucetnictvi.cz [online]. [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: <http://www.testyzucetnictvi.cz/slovnicek-ucetnich-pojmu.php?pojmem=pohledavka>
- Společenská smlouva o založení společnosti s ručením omezeným Nova systém s.r.o., leden 1999. Or.justice.cz [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=14344919&subjektId=233645&spis=836895>

- Svět oken s.r.o. Or.justice.cz [online]. [cit. 2017-10-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=233645&typ=PLATNY>
- SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1992-4.
- ŠTOHL, Pavel a Vladislav KLIČKA. *Maturitní okruhy z účetnictví: 2014*. 7., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2014. ISBN 978-80-87237-68-7.
- ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2012: pro střední školy a veřejnost*. 13., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2012. ISBN 978-80-87237-47-2.
- ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2013: pro školy a veřejnost*. 14., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2013. ISBN 978-80-87237-58-8.
- Účetní a zdaňovací období. Portal.Pohoda.cz [online]. [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-a-zdanovaci-obdobi/>
- Účtování zásob A nebo B. Stormware.cz [online]. [cit. 2017-11-10]. Dostupné z: <https://www.stormware.cz/ucetni-pojmy/uctovani-zasob-A-nebo-B/>
- Účtování zásob dle způsobu „B“. Ucetnictvi.studentske.cz [online]. [cit. 2017-11-30]. Dostupné z: <http://ucetnictvi.studentske.cz/2008/10/tovn-zsob-dle-zpsobu-b.html>
- Výroční zpráva za rok 2016, Svět oken s.r.o. Or.justice.cz [online]. [cit.2018-02-03]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=50047535&subjektId=233645&spis=836895>
- Zákon o účetnictví. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-11-04]. Dostupné z: <https://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/cast1.aspx>
- Závazky z pohledu účetnictví. Portal.Pohoda.cz [online]. [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/zavazky-z-pohledu-ucetnictvi/>
- Změna stavu výrobků. Uctovani.net [online]. [cit. 2017-11-10]. Dostupné z: https://www.uctovani.net/ucet.php?ucet_c=583&popis=Zmena-stavu-vyrobku&i=331

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele.....	69
---	----

PŘÍLOHA A: VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH PRO PODNIKATELE

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro studijní účely 2017)

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK	08 – Oprávnění k dlouhodobému hmotnému majetku	09 – Oprávnění k dlouhodobému majetku	10 – Oprávnění k dlouhodobému majetku	11 – Materiál	12 – Zásoby vlastní výroby	13 – Zboží	14 – Zásoby vlastní výroby	15 – Poskytnuté zálohy na zásoby	16 – Oprávnění k dlouhodobému hmotnému majetku	17 – Oprávnění k dlouhodobému hmotnému majetku	18 – Oprávnění k dlouhodobému hmotnému majetku	19 – Oprávnění k dlouhodobému hmotnému majetku	20 – Oprávnění k dlouhodobému hmotnému majetku	21 – Peněžní prostředky v pokladně	22 – Peněžní prostředky na účtech	23 – Krátkodobé úvěry	24 – Krátkodobé finanční výpomoci	25 – Krátkodobý finanční majetek	26 – Převody mezi finančními účty	27 – Ostatní cenné papíry	28 – Ostatní cenné papíry	29 – Oprávnění krátkodobého finančního majetku	30 – Převody mezi finančními účty	31 – Poskytnuté zálohy na materiál	32 – Závazky (krátkodobé)	33 – Zaměstnanci	34 – Zákotvení daní a dotací	35 – Pohledávky za společnými korporacemi	36 – Závazky ke společnostem	37 – Jiné pohledávky a závazky	38 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů	39 – Jiné pohledávky a závazky	40 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů	41 – Ostatní závazky	42 – Ostatní závazky	43 – Ostatní závazky	44 – Ostatní závazky	45 – Ostatní závazky	46 – Ostatní závazky	47 – Ostatní závazky	48 – Ostatní závazky	49 – Ostatní závazky	50 – Ostatní závazky	51 – Ostatní závazky	52 – Ostatní závazky	53 – Ostatní závazky	54 – Ostatní závazky	55 – Ostatní závazky	56 – Ostatní závazky	57 – Ostatní závazky	58 – Ostatní závazky	59 – Ostatní závazky	60 – Ostatní závazky	61 – Ostatní závazky	62 – Ostatní závazky	63 – Ostatní závazky	64 – Ostatní závazky	65 – Ostatní závazky	66 – Ostatní závazky	67 – Ostatní závazky	68 – Ostatní závazky	69 – Ostatní závazky	70 – Ostatní závazky	71 – Ostatní závazky	72 – Ostatní závazky	73 – Ostatní závazky	74 – Ostatní závazky	75 – Ostatní závazky	76 – Ostatní závazky	77 – Ostatní závazky	78 – Ostatní závazky	79 – Ostatní závazky	80 – Ostatní závazky	81 – Ostatní závazky	82 – Ostatní závazky	83 – Ostatní závazky	84 – Ostatní závazky	85 – Ostatní závazky	86 – Ostatní závazky	87 – Ostatní závazky	88 – Ostatní závazky	89 – Ostatní závazky	90 – Ostatní závazky	91 – Ostatní závazky	92 – Ostatní závazky	93 – Ostatní závazky	94 – Ostatní závazky	95 – Ostatní závazky	96 – Ostatní závazky	97 – Ostatní závazky	98 – Ostatní závazky	99 – Ostatní závazky	100 – Ostatní závazky
--	---	--	--	----------------------	-----------------------------------	-------------------	-----------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	--	------------------------------	--	---	--	----------------------------------	----------------------------------	---	--	---	----------------------------------	-------------------------	-------------------------------------	--	-------------------------------------	---------------------------------------	---	---------------------------------------	---	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------------------

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro studijní účely 2017)

- 378 – Jiné pohledávky
- 379 – Jiné závazky
- 38 – Přechodné účty aktiv a pasiv
- 381 – Náklady příštích období
- 382 – Komplexní náklady příštích období
- 383 – Výdaje příštích období
- 384 – Výnosy příštích období
- 385 – Příjmy příštích období
- 388 – Dohadné účty aktivní
- 389 – Dohadné účty pasivní
- 39 – Opravné položky k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování
- 391 – Opravná položka k pohledávkám
- 392 – Vnitřní zúčtování
- 398 – Spojovací účet při společnosti (dříve sdružení bez právní subjektivity)
- Účtová třída 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY
A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY
- 41 – Základní kapitál a kapitálové fondy
- 411 – Základní kapitál
- 412 – Ažto
- 413 – Ostatní kapitálové fondy
- 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
- 416 – Rozdíly z ocenění při přeměně obchodních korporací
- 417 – Rozdíly z přeměn obchodních korporací
- 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměně obchodních korporací
- 419 – Změny základního kapitálu
- 42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření
- 421 – Rezervní fondy
- 422 – Nedělitelný fond
- 423 – Statutární fondy
- 424 – Ostatní fondy
- 426 – Jiný výsledek hospodaření minulých let
- 428 – Nerozdělený zisk minulých let
- 429 – Neuhrazená zřetla minulých let
- 43 – Výsledek hospodaření
- 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
- 432 – Závoly na podly na zisku
- 45 – Rezervy
- 451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů
- 453 – Rezerva na daň z příjmů
- 459 – Ostatní rezervy
- 46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím
- 461 – Dlouhodobé úvěry
- 47 – Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládaná osoba
- 471 – Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládaná osoba
- 472 – Dlouhodobé závazky – podstatný vliv
- 473 – Emitované dluhopisy
- 474 – Závazky z nájmu a pachtu
- 475 – Dlouhodobé přijaté zálohy
- 478 – Dlouhodobé směny k úhradě
- 479 – Jiné dlouhodobé závazky
- 48 – Odložený daňový závazek a pohledávka
- 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka
- 49 – Individuální podnikatel
- 491 – Účet individuálního podnikatele
- Účtová třída 5 – NÁKLADY
- 50 – Spotřebované nákupy
- 501 – Spotřeba materiálu
- 502 – Spotřeba energie
- 503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
- 504 – Prodané zboží
- 51 – Služby
- 511 – Opravy a udržování
- 512 – Cestovné
- 513 – Náklady na reprezentaci
- 518 – Ostatní služby
- 52 – Osobní náklady
- 521 – Mzdové náklady
- 522 – Příjmy společnického obchodní korporace ze závislé činnosti
- 523 – Odměny členům orgánů obchodní korporace
- 524 – Zákonné sociální pojištění
- 525 – Ostatní sociální pojištění
- 526 – Zdravotní a sociální pojištění individuálního podnikatele
- 527 – Zákonné sociální náklady
- 528 – Ostatní sociální náklady
- 53 – Daň a poplatky
- 531 – Daň silniční
- 532 – Daň z nemovitých věcí
- 538 – Ostatní daň a poplatky
- 54 – Jiné provozní náklady
- 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 – Prodaný materiál
- 543 – Dary
- 544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 – Ostatní pokuty a penále
- 546 – Odpis pohledávky
- 547 – Mimořádné provozní náklady
- 548 – Ostatní provozní náklady
- 549 – Manka a škody z provozní činnosti
- 55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky z provozní oblasti
- 551 – Odpisy dlouhodobě nehmotného a hmotného majetku
- 552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů
- 554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
- 555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období
- 557 – Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
- 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek z provozní činnosti
- 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek z provozní činnosti
- 56 – Finanční náklady
- 561 – Prodané cenné papíry a podily
- 562 – Úroky
- 563 – Kursové ztráty
- 564 – Náklady z přecenění cenných papírů
- 565 – Náklady z finančního majetku
- 566 – Náklady z derivátových operací
- 567 – Mimořádné finanční náklady
- 568 – Ostatní finanční náklady
- 569 – Manka a škody na finančním majetku
- 57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti
- 574 – Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 – Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti
- 58 – Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktiva
- 581 – Změna stavu nedokončené výroby
- 582 – Změna stavu polotovárů
- 583 – Změna stavu výrobků
- 584 – Změna stavu mladých a ostatních zvířat
- 585 – Aktivace materiálů a zboží
- 586 – Aktivace vnitropodnikových služeb
- 587 – Aktivace dlouhodobě nehmotného majetku
- 588 – Aktivace dlouhodobě hmotného majetku
- 59 – Daň z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů
- 591 – Daň z příjmů splatná
- 592 – Daň z příjmů odložená
- 593 – Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů
- 595 – Dodatečné odvody daně z příjmů
- 596 – Převod podílu na výstředku hospodaření společností v.o.s. a komplementářům k.s.
- 597 – Převod provozních nákladů
- 598 – Převod finančních nákladů
- 599 – Náklady hospodářských středisek
- Účtová třída 6 – VÝNOSY
- 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží
- 601 – Tržby za vlastní výrobky
- 602 – Tržby z prodeje služeb
- 604 – Tržby za zboží
- 64 – Jiné provozní výnosy
- 641 – Tržby z prodeje dlouhodobě nehmotného a hmotného majetku
- 642 – Tržby z prodeje materiálu
- 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 – Výnosy z odespaných pohledávek
- 647 – Mimořádné provozní výnosy
- 648 – Ostatní provozní výnosy
- 66 – Finanční výnosy
- 661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 – Úroky
- 663 – Kursové zisky
- 664 – Výnosy z přecenění cenných papírů
- 665 – Výnosy z finančního majetku
- 666 – Výnosy z derivátových operací
- 667 – Mimořádné finanční výnosy
- 668 – Ostatní finanční výnosy
- Účtová třída 7 – ZÁVĚRKOVÉ
A PODROZVAHOVÉ ÚČTY
- 70 – Účty rozvahové
- 701 – Početní účet rozvahový
- 702 – Konečný účet rozvahový
- 71 – Účet zisků a ztrát
- 710 – Účet zisků a ztrát
- 75 až 79 – Podrozvahové účty
- Účtová třída 8 a 9 – VNITROPODNIKOVÉ
ÚČETNICTVÍ
- Jitka Vachová – vztlávaní
www.ucetnick.cz

Literatura: Účetní učebnice 2017 od Pavla Štöbla